

DEN NORSKE OPERA

ÅRSRAPPORT

2004

I STYRETS BERETNING	4	Årets premierer	20
Resultatregnskap	8	Virksomheten i Oslo – Opera	22
Balanse	8	Virksomheten i Oslo – Ballett	25
Noter	9	Turnévirksomheten	26
Kontantstrømoppstilling	11	Kunstneriske gjester	29
Revisjonsberetning	12	DNO som nasjonalt kompetansesenter	32
II VIRKSOMHETEN	14	III DNO PÅ VEI MOT NYTT	
Informasjon om virksomhetsområdene	14	OPERAHUS	34
Utenlandsturnéer	16	IV PERSONALET	
Styre og ledelse	18	Personalet	38
Ekstern styrerepresentasjon	18		
Den Norske Operas sponsorer	18		

OMSLAG: FRA OPERAEN "DEN FLYVENDE HOLLENDER".

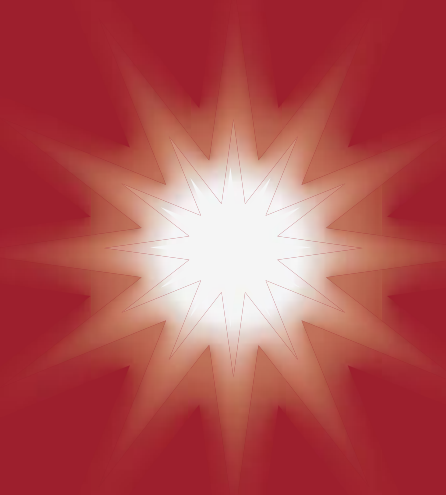
MOTSATT SIDE: KALOYAN BOYADJIEV, MAIKO NISHINO
OG SACHA WAKELIN I BELLA FIGURA

ALLE FORESTILLINGSFOTO: ERIK BERG

03

Hovedvirksomheten i Den Norske Opera AS er produksjon og formidling av opera og ballett av høy kvalitet til et bredt publikum. Selskapets forretningskontor er i Oslo. Operaens organisasjon har i beretningsåret hatt fokus på i hovedsak tre områder. Først og fremst har det vært konsentrasjon om den løpende virksomhet, med produksjon og formidling av et kunstnerisk programtilbud som kjerneaktivitet. Derneft ble 2004 det første år med reell opptrapping av bemanningen foruten at flere omstillingsprosjekter ble igangsatt eller videreført. For det tredje har selskapets interne prosjektorganisasjon fortsatt ivarett brukerinteressene ved prosjektering og bygging av det nye operahuset i Oslo. Det vises også til virksomhetsberetningen som dokumenterer dette nærmere.

PROGRAMTILBUD OG PUBLIKUMS- OPPSLUTNING

Selskapets totale programtilbud utgjorde 182 forestillinger og konserter i hovedsak fordelt på 8 premiiere, herav 1 urpremiere, foruten 12 produksjoner fra det stående repertoar. Programmet for Oslo-virksomheten omfattet foruten hovedsceneforestillinger også formidlingsproduksjoner og flere semikonserterte konsertproduksjoner.

Virksomhetens geografiske spredning omfattet foruten Oslo også 17 forestillinger og konserter fordelt på 12 byer og steder ellers i landet, det vil si Sandvika, Skien, Tønsberg, Ål, Brevik, Bø, Vinje, Jessheim, Sarpsborg, Oscarsborg, Hamar og Harstad. 2004 var i tillegg et stort utenlandsåra for Den Norske Opera, med samarbeidsprosjekter og gjestespill i Sør-Afrika, Spania, Danmark, Ungarn og Finland, til sammen 22 konserter og forestillinger. Det gjennomsnittlige publikumsbesøk på hovedscenens fore-

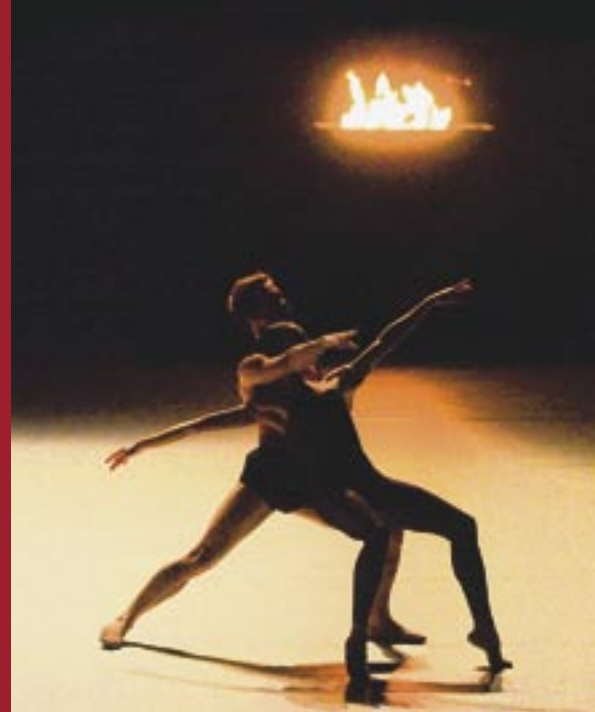
stillinger utgjorde 77%. Operaforestillingene hadde et gjennomsnittlig setebelegg på 80%, mens det tilsvarende tall for ballettforestillingene var 73%. Det totale besøk av barn og unge utgjorde 19.487, det vil si ca 20% av publikumsmassen for hovedscene- og biscenevirksomheten. Konsert- og biscenevirksomheten hadde en oppslutning på 15.541 publikummere. Turnevirksomheten fordelte seg med 20.529 publikummere utenlands og 10.329 innenlands.

Det totale publikumstill utgjorde 134.142. I tillegg ble det gjennomført ca 250 formidlingsrettede, oppsøkende og prosjektutviklingsrettede arrangement med god publikumsdeltakelse. Ingen hovedsceneproduksjoner ble tatt opp eller vist i NRK-TV i løpet av året, men TV-produksjonen av Fidelio på Robben Island ble vist på NRK i desember.

DNO medvirket også i utgivelsen av en CD-produksjon av en ny norsk opera i 2004. Styret er glad for at DNO nå har inngått rammeavtale med NRK som sikrer jevnlig opptak og sending i radio og TV av DNOs produksjoner fra og med 2005.

ØKONOMI

Sum driftsinntekter utgjorde kr 267.124.928,-. Av dette utgjorde statens samlede driftstilskudd og bokførte øremerkete tilskudd kr 227.689.000,-. I tillegg til billett- og programsalgsinntekter genererte driften andre inntekter, som til sammen utgjorde kr 39.435.928,-. Netto finansposter utgjorde i tillegg kr 856.544,-. Regnskapet pr. 31.12.2004 viser etter dette et bokført overskudd på kr 2.822.039,-. Overskuddet skyldes i hovedsak et lavere kostnadsforbruk enn budsjettet.

Overskuddet foreslås overført selskapets egenkapital, som derved utgjør kr 2.929.841,-. Styret kjenner utover dette ikke til forhold som er vesentlig for å bedømme selskapets stilling som ikke fremgår av resultatregnskap, balanse og noter. Det er heller ikke inntruffet andre forhold etter regnskapsårets utløp som er vesentlig for å bedømme selskapets resultat og stilling.

Årsregnskapet fremlegges under forutsetning om fortsatt drift.

STYRE, LEDELSE, ORGANISASJON OG MILJØ

Styrets sammensetning og den daglige ledelse har vært uforandret i beretningsåret. Styret er kjønnsmessig sammensatt av 3 kvinner og 4 menn. Styret vedtok våren 2004 å fornye ballettsjef Espen Giljanes åremål frem til 30.7.2009.

Den Norske Opera hadde ved siste årsskiftet 439 fast ansatte, som utgjorde 418 årsverk. De ansatte fordeler seg kjønnsmessig med 217 kvinner og 222 menn. Det samlede antall personer engasjert av Den Norske Opera i 2004 utgjorde 1409. Stillingsfratredelser, naturlig avgang m.v. (turnover) i løpet av året utgjorde 5 % av stillingsmassen.

Selskapet har et internkontrollsystem for virksomhetens helse-, miljø- og sikkerhetsarbeid. Antall registrerte arbeidsuhell som har ført til sykefravær i driftsåret var 5. Antall registrerte tilfeller av arbeidsrelaterte sykdommer var 5. Det totale antall sykefraværsdager utgjorde 6838 dager eller 7,8%. Styret vurderer eventuelle sammenhenger mellom fravær og arbeidsforholdene i Operaen. Et omfattende HMS arbeid er i gang der bl.a. sykefravær, forebygging og oppfølging, blir ivaretatt. En arbeidsmiljøkartlegging

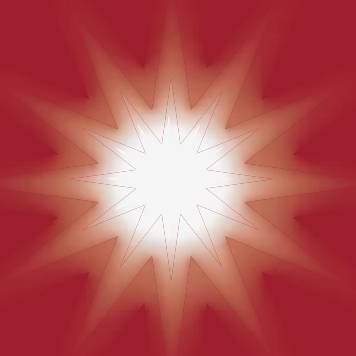
våren 2004 følges opp gjennom sektorvise handlingsplaner, og styret følger dette opp gjennom årlige HMS-rapporter. En serie store utstys- og ombyggingsprosjekter for bedring av det fysiske arbeidsmiljø har vært gjennomført over de seneste 10-15 år. Samtidig er det nå nødvendig å vise nøkternhet i forhold til nye ønskelige tiltak, tatt i betraktning Operaens gjenværende tid i nåværende lokaler.

Selskapets virksomhet medfører ingen forurensning av det ytre miljø.

NYTT OPERAHUS

Med H. M. Kongens nedleggelse av grunnsteinen den 3. september 2004, ble en ny og viktig milepel nådd i realiseringen av landets største og fremste kulturbygg. Dag for dag kan vi nå observere at byggeprosjektet er i ferd med å bli en fysisk realitet. Prosjektering og bygging synes ut fra det styret kjenner til å utvikle seg tilfredsstillende, idet vi ikke har informasjon når det gjelder tid, kvalitet eller kostnad i prosjektet som skulle gi grunn til særskilt bekymring. Styret vil imidlertid understøtte betydningen av kvalitet og funksjonalitet i prosjektet og vil fremheve at kortsiktige sparehensyn ikke må stå i veien for gode, langsiktige løsninger. Styret er også tilfreds med at det i 2004 ble avklart en økonomisk ramme for brukerstyr til bygget. Det er vesentlig at bygget innredes og utstyres på en slik måte at det møter samfunnets forventninger til kvalitet og fremtidsrettede løsninger.

Oslo kommunes arbeid med reguleringsplan for Bjørvika er viktig å følge opp for å sikre at operabygget gis en optimal bymessig innpassing. Siktlinjer og hensiktsmessige trafikkmønstre har

betydning for åpenhet, synlighet og tilgjengelighet. Det vil være nødvendig å følge kritisk med på den videre detaljering, idet de byplanmessige behov for romlighet og åpenhet rundt operahuset lett kan bli truet av de markedsmessige arealutnytingskrav. Vi gjentar også den betydning det vil ha for Operaens fremtidige driftssituasjon at byggets omkringliggende infrastruktur, især veitunnell og fjerning av "Bispelokket", ikke forsinkes. Samtidig må den midlertidige infrastruktur, herunder nødvendig gangbro over E18 på en adekvat måte hensynta Operaens tilgjengelighetsbehov.

OMSTILLING OG OPPTRAPPING FREM MOT NYTT HUS

Opptrappingen frem mot 2008 er i hovedsak fundert på tre søyler: Kunstnerisk produksjon, oppbemanning og omstillingsprosjekter. Det organisatoriske endringsarbeidet frem mot nytt hus er blitt omstrukturert til omstillingsprogrammet "OPERASjon 08", med hovedvekt på i alt 9 omstillingsområder. For 2004 ble det gledeligvis klart at en moderat opptrapping av bemanningen og andre tiltak kunne igangsettes. En moderat bemanningsvekst fortsetter også i 2005. Med den forholdsvis korte tid som gjenstår til 2008, fremstår det som særdeles vesentlig at opptrappings- og omstillingsarbeidet kan fortsette med enda større kraft og tyngde i 2006.

Allerede fra første dag i det nye hus må publikum oppleve at det har skjedd et kvantesprang både med hensyn til Operaens innhold og opplevd kvalitet. Åpningssesongen må varsle den nye tid på en tillitsvekkende måte. Husets fremste suksessfaktor er forestillinger av høy kvalitet med bred publikumsoppslutning. Realisering av en slik suksess betinger gode forberedelser som bare en kompetent og vel tilpasset organisasjon kan forestå. Dette bekreftes også i Regjeringens Kulturmelding som ble behandlet i Stortinget våren 2004 (sitat):

"Den Norske Opera står framom særskilte krevjande og omfattende oppgåver dei næraste åra. Fram til det nye huset vert opna, vil det vera eit mål for Operaen å kunna kvalifisera og førebu dei tilsette og heile organisasjonen på dei utfordringane og det handlingsrommet som eit nytt operahus vil gje. Innanfor ramma av ein omstillings- og opptrappingsplan vil framsyningsstilbodet verta utvida, slik at det nye repertoaret som vert utvikla, både skal kunna presenterast i noverande lokale og tilpassast eit nytt hus. Dette føreset og utvida mannskap innanfor dei fleste personellgruppene og at publikumsarbeidet vert styrkt."

Staten har uttrykt et meget høyt ambisjonsnivå for Norges nye operahus, både arkitektonisk som nasjonalt signalbygg og innholdsmessig som nasjonal spydspiss for opera- og ballettkunsten og som nasjonalt ressurs- og kompetansesenter. Huset må fremstå som inviterende, vitalt, pulserende, grensesprengende, variert. Publikum skal bys en totalopplevelse med en høykvalitetsforestilling som kjerne i besøket. Det må anses som overordentlig viktig at disse ambisjoner nå gis sitt motsvar i et tilpasset driftstilskuddsnivå. Stortingets familie-, kultur- og administrasjonskomite avgir i den forbindelse følgende flertallmerknad i forbindelse med budsjettinnstillingen for 2005.

"Komiteens flertall har merket seg at operahusprosjektet er i rute både økonomisk og fremdriftsmessige og at det tegner til å bli et praktbygg som vil oppfylle de fleste funksjonelle og estetiske forventninger, og i tillegg vil vekke internasjonal interesse. Flertallet viser til den forutsetning som har ligget til grunn fra vedtaket om å bygge nytt operahus ble fattet, at driftstilskuddet til Den Norske Opera skulle trappes gradvis opp under byggetiden, for å gjøre det mulig for Operaen å nå målet om en fullt utbygget operaorganisasjon til åpningen i 2008. Flertallet vil på denne bakgrunn be departementet foreta en gjennomgang av driftsbetingelsene for Operaen i det nye operahuset og komme tilbake til Stortinget med en orientering i Revidert nasjonalbudsjett for 2005."

Det er i denne fase frem mot åpningen – der forventningene bygges kraftig opp hos publikum og den almene opinion – at organisasjonen må gis det nødvendige og varige løft. Dette er den gyldne mulighet som gis for å bringe Den Norske Opera opp på et sammenliknbart nivå for mellomstore, nasjonale europeiske operascener. Operaens styre og administrasjon har for sin del foretatt en analyse og oversendt departementet sin innstilling basert på en fordobling av antall forestillinger og publikumsbesøk, hvilket forutsetter et vesentlig høyere driftstilskudd enn i dag. Vi har bedt departementet om at dette ambisjonsnivå blir lagt til grunn for den videre planlegging.

TAKK

Styret vil rette en stor takk til alle ansatte for innsatsen i 2004. Samtidig takker vi Kultur- og kirke departementet for meget godt og konstruktivt samarbeid også gjennom dette året. Operaens øvrige bidragsyttere, samarbeidspartnere og sponsorer takkes likeledes. Endelig sender vi en hjertelig takk til Operaens store og entusiastiske publikum.

KARI POSTMA OG MAGNE FREMMERLID I "FIGAROS BRYLLUP"

OSLO, 10. MARS 2005

Leif T. Løddesøl

Leif T. Løddesøl
Styrets leder

Anne Enger Lahnstein

Anne Enger Lahnstein

Kjell Andersen

Kjell Andersen

Bjørn T. Grydeland

Bjørn T. Grydeland
Styrets nestleder

Knut Skram

Knut Skram

Bjørn E. Simensen

Bjørn E. Simensen
Operasjef

Bernt E. Bauge

Bernt E. Bauge
Direktør

Kirsti Kalle Grøndahl

Kirsti Kalle Grøndahl

Anne-Lise Vabø

Anne-Lise Vabø

Espen Giljane

Espen Giljane
Ballettsjef

RESULTATREGNSKAP

	Noter	2004	2003
Driftsinntekter			
Billett- og programsalg	14	21 671 345	24 476 470
Andre inntekter	3	17 764 583	15 727 591
Driftstilskudd	4	227 689 000	212 174 675
Sum driftsinntekter		267 124 928	252 378 736

Driftskostnader

Lønn, honorarer og andre personalkostnader	6, 10	195 060 274	187 857 406
Avskrivninger	11	4 686 007	5 091 203
Materialkostnader		9 316 849	7 857 994
Salgs- og info. kostnader		8 310 955	7 028 466
Kostnader vedr. lokaler	12	18 981 760	17 521 252
Vedl. og ombyggn. kostn.		2 665 170	2 170 073
Utstyrskostnader		3 192 051	2 715 835
Andre driftskostnader		22 898 608	20 424 105
Tap på fordringer		47 760	3 658 482
Sum driftskostnader		265 159 434	254 324 815
Driftsresultat		1 965 494	-1 946 079

Finansinntekter/ -kostnader

Finansinntekter		1 111 665	2 296 174
Finanskostnader		255 121	292 854
Res. før ekstraord. poster		2 822 039	57 241
Ordinært resultat		2 822 039	57 241

BALANSE

	Noter	31/12/2004	31/12/2003
Eiendeler			
Anleggsmidler			
Inventar, biler, teknisk utstyr, EDB-utstyr	11	5 972 180	6 604 157
Byggningsmessige anlegg	11	2 892 674	4 578 730
Kontolån fra Staten	5	10 300 000	10 300 000
Overfinansiert pensjonsforpliktelser	2	11 427 461	6 794 814
Sum anleggsmidler		30 592 315	28 277 700

Omløpsmidler

Andre kortsiktige fordringer og periodiseringer		2 281 637	3 402 444
Aktiverte prod. kostnader	8	1 172 764	2 854 366
Bank- og postinnskudd		12 213 586	5 165 923
Sum omløpsmidler		15 667 987	11 422 733
Sum eiendeler		46 260 302	39 700 433

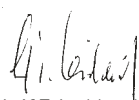
Egenkapital og gjeld

Egenkapital

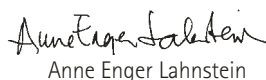
Aksjekapital	13	100 000	100 000
Annen innskutt egenkap.	5	10 300 000	10 300 000
Annen egenkapital	15	-7 470 159	-10 292 198
Sum egenkapital		2 929 841	107 802

Kortsiktig gjeld

Skattetrekk m.v.		6 441 300	5 973 092
Arbeidsgiveravgift		3 939 750	3 940 539
Merverdiavgift		309 349	328 229
Diverse kreditorer		5 894 669	5 624 393
Abonnement/forsalg		5 784 592	3 716 651
Påløpte kostnader		20 960 802	20 009 727
Sum kortsiktig gjeld		43 330 461	39 592 631
Sum egenkapital og gjeld		46 260 302	39 700 433

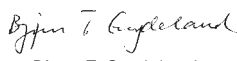
Leif T. Løddesøl
Styrets leder

Anne Enger Lahnstein

Kjell Andersen

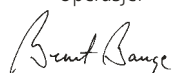
Bjørn T. Grydeland
Styrets nestleder

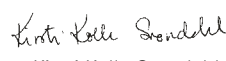
Knut Skram

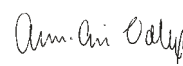
Bjørn E. Simensen
Operasjef

Bernt E. Bauge
Direktør

Kirsti Kolle Grøndahl

Anne-Lise Vabø

Espen Giljane
Ballettsjef

NOTE 1

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet er satt opp i samsvar med regnskapslovens regler og er utarbeidet etter norske regnskapsstandarder og anbefalinger til god regnskapsskikk.

Omløpsmidler er vurdert til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Fordringer og gjeld er klassifisert som omløpsmidler / kortsiktig gjeld hvis de forfaller innen ett år etter regnskapsavslutningstidspunktet. Øvrige eiendeler er klassifisert som anleggsmidler, og øvrig gjeld er klassifisert som langsiktig. Anleggsmidler er oppført til anskaffelseskost fratrukket avskrivninger basert på antatt økonomisk levetid. Fordringer og gjeld i utenlandsk valuta er omregnet til balansedagens kurs. Netto overfinansiering av pensjonsforpliktelsene er innarbeidet i selskapets balanse. Billetinntekter er inntektsført når forestilling er avholdt. Forestillingskostnader er periodisert til det år forestillingen har premiere (note 8). Forøvrig fremgår anvendte regnskapsprinsipper av notene nedenfor.

Selskapet mottok i 2001 et egenkapitaltilskudd fra Kultur- og kirkedepartementet på kr 10.300.000,- til delvis dekning av påløpte pensjonsforpliktelser. Tilskuddet er klassifisert som annen innskutt egenkapital.

NOTE 2

Pensjonsforpliktelser

Den Norske Opera har tre ulike pensjonsordninger. To av ordningene er forsikrede ordninger i henholdsvis Statens pensjonskasse og DnB NOR. I tillegg kommer forpliktelse knyttet til avtalefestet pensjon som administreres av DnB NOR. Pensjonsforpliktelsene er aktuarmessig beregnet ut i fra følgende parametere:

Diskonteringsrente	6 %
Forventet avkastning	7 %
Lønnsøkning	3 %
Regulering av løpende pensjon	2,5 %

På grunn av at Statens Pensjonskasse har strengere krav til risikoprofil i sine plasseringer, er forventet avkastning av pensjonsmidlene i denne ordningen satt til 5,3 %. Regulering av løpende pensjon i Statens Pensjonskasse er 3%.

Sammensetning av pensjonsforpliktelsene:

	31.12.2004	31.12.2003
Forsikret ordning Statens Pensjonskasse	-9 090 000	-7 461 700
Forsikret ordning Gjensidige	-5 183 585	-891 193
Avtalefestet pensjon	2 846 124	1 558 079
Netto oppført i balansen	-11 427 461	-6 794 814
Ikke resultatførte estimatavvik	5 400 054	8 402 806
Brutto over-/underfin. pensjonsforpl.	-6 027 407	1 607 992

Sammensetning av netto pensjonskostnad:

Årets pensjonsopptjening	16 442 737	14 917 172
Rentekostnad	13 915 466	12 652 760
Avkastning på pensjonsmidlene	-13 545 192	-12 990 155
Medlemsinnskudd / arbeidstakerdel	-1 338 501	-433 536
Netto pensjonskostn. ekskl. arb.g.avg.	15 474 510	14 146 241

Aktuarberegnet overfinansiering er balanseført da de forventede kontantverdiene av de totale pensjonsforpliktelsene, i henhold til de aktuarmessige beregningene, overstiger verdiene av pensjonsmidlene. Pensjonsordningene er nettoført da det antas mulig å overføre overfinansiering mellom ulike forsikrede ordninger.

Det ble i 2004 reforhandlet pensjonsavtale på spesielle vilkår med operasjefen. Ordningen er forsikret og det betales årlig premie som antas å dekke påløpt forpliktelse.

NOTE 3

Andre inntekter

Sponsorinntekter	9 594 113
Oppgjør fra turnésamarbeidspartnere	3 736 068
Skolepenger - Ballettskolen	1 168 953
Utgiftsrefusjoner	737 061
Salgsinntekter	722 934
Oslo Kommune - Ballettskolen	648 228
Leieinntekter	619 674
Oppgjør fra konsertsamarbeidspartnere	301 352
Den Norske Operas Venner	125 000
Operaens barnekor - elevkontingent	111 200
Sum	17 764 583

NOTE 4**Statlige tilskudd**

Kapittel 324 post 70	- Rammetilskudd	226 277 000
Kapittel 323 post 78	- Støtte til prosjekt "4 konserter i Spania"	350 000
	- Støtte til samarbeidsprosjekt, Sør-Afrika fra UD	800 000
	- Støtte til regiseminar fra UD	10 000
	- Støtte til bestillingsverk fra Norsk Kulturråd	126 000
	- Støtte til bestillingsverk fra Norsk Kulturråd	126 000
	Sum	227 689 000

NOTE 5**Kontolån fra staten**

Selskapet mottok i 2001 et tilskudd til egenkapitalen på kr 10.300.000,- fra Kultur- og kirke departementet.

Beløpet er plassert som rentebærende kontolån til staten og forrentes for tiden med 5% p.a.

Tilskuddet kan disponeres av selskapets styre, dog slik at dette er bundne midler og ikke kan benyttes til å dekke ordinære driftsutgifter eller lignende.

NOTE 6**Lønnskostnader**

Lønninger	161 694 402
Folketrygdavgift	14 392 779
Pensjonskostnader	15 474 510
Andre ytelser	3 498 582
Sum	195 060 274

NOTE 7**Ansatte**

Det har i regnskapsåret vært gjennomsnittlig 439 ansatte ved Den Norske Opera.

NOTE 11**Avskrivninger**

	Ansk. kost: pr. 01.01.04	Tilgang i 2004	Akk. kostpris: pr. 31.12.04	Akk. avskrivn. pr. 01.01.04	Avskrivn. i 2004	Akk. avskrivn. pr. 31.12.04	Bokført verdi pr. 31.12.04	Avskrivn.- satser
Teknisk utstyr	10 776 386	1 230 982	12 007 368	8 863 605	1 062 447	9 926 052	2 081 313	20%
Byggmessige anlegg	25 072 632	88 703	25 161 335	20 493 901	1 774 759	22 268 661	2 892 673	10% - 25%**
Biler	1 370 840	0	1 370 840	938 365	137 084	1 075 449	295 391	10%
Inventar	3 533 246	94 007	3 627 253	2 997 533	244 799	3 242 332	384 919	20%
IKT	6 241 724	708 438	6 950 162	4 764 813	966 182	5 730 995	1 219 167	25%
Instrumenter	1 097 621	245 844	1 343 465	315 568	134 347	449 914	893 551	10%
Ekstern opera-/ballettprøvesal	3 184 098	0	3 184 098	1 719 874	366 389	2 086 263	1 097 835	15% - 25%**
Sum	51 276 547	2 367 974	53 644 520	40 093 660	4 686 007	44 779 666	8 864 849	

* Aktiverte driftsmidler avskrives lineært.

** Avskrivningssatsen på byggmessig anlegg er fra år 2004 25%.

NOTE 8**Aktivisering av produksjonskostnader**

Påløpte kostnader knyttet til oppsetninger med premiere etter 1/1-2005 er aktivert med kr 1.172.764,-. Aktiveringen er begrenset til direkte variable kostnader og er ikke oppført høyere enn budsjetterte egeninntekter.

NOTE 9**Garantiforpliktelser**

Den Norske Operas lånegaranti overfor ansatte pr. 31/12-2004 utgjorde kr 50.744,-.

NOTE 10**Honorarer**

Utbetalte styrehonorarer har beløpt seg til kr 229.535,-, hvorav honorar til styreleder utgjør kr 95.000,-. Lønn og godtgjørelser til operasjefen har utgjort kr 816.662,-. Revisjonshonorarer har beløpt seg til kr 200.756,- inkl. mva. Konsulentonorar til revisor har utgjort kr 53.196,- inkl. mva.

NOTE 12**Leieavtaler**

Den Norske Opera har inngått en avtale om leie av ballettprøvesaler i Rolf Wickstrømsvei 15 i perioden 15. august 2002 til 31. desember 2007, med årlig opsjon på forlengelse frem til 30.9.2012. Leieavtalen ble gjort mulig med bakgrunn i en særskilt tilleggsbevilgning fra Kultur- og kirke departementet. Til formålstjenlig ombygging av lokalene har gårdeier investert ca 6,8 millioner kr. Den årlige kapitalkostnaden inndeckes gjennom husleie over en avskrivningsperiode på 10 år. Lokalene anses nå meget hensiktsmessige for ballett-/danse-/utdanningsformål. Dersom Den Norske Opera ikke forlenger leieforholdet ved utløpet av 2007 eller gårdeier ikke har ny leietaker fra samme tidspunkt, vil det gjenstå kr 4.818.545,- av investeringsbeløpet, som i så fall må innbetales til gårdeier som et engangsbeløp. Kultur- og kirke departementet er innforstått med denne finansieringsløsningen. Den Norske Opera har stilt bankgaranti frem til 1. mars 2008 for beløpet.

Den Norske Opera har inngått en avtale om leie av operaprvøvesal i Rolf Wickstrømsvei 15 i perioden 15. august 2003 til 31. desember 2007. Til formålstjenlig ombygging av lokalene har gårdeier investert ca 2,4 millioner kr. Den årlige kapitalkostnaden inndeckes gjennom husleien over en avskrivningsperiode på 9 år. Dersom Den Norske Opera ikke forlenger leieforholdet ved utløpet av 2007 eller gårdeier ikke har ny leietaker fra samme tidspunkt, vil det gjenstå kr 1.728.043,- av investeringsbeløpet, som i så fall må innbetales til gårdeier som et engangsbet. Kultur- og kirke departementet er innforstått med denne finansieringsløsningen. Den Norske Opera har stilt bankgaranti frem til 1. juni 2008 for beløpet.

Leiekontrakt for lokaler i Folketeaterbygningen har 12 måneders oppsigelsestid.

NOTE 13

Aksjekapital / aksjonærer

Aksjekapitalen utgjør kr 100.000,- fordelt på 180 A-aksjer á kr 500,- og 20 B-aksjer á kr 500,-. A-aksjer kan bare eies av Den norske stat, B-aksjer bare av Det Norske Operafond. A- og B-aksjer er likestilt bortsett fra særlige bestemmelser i vedtektene: Fire av styrets medlemmer med varamedlemmer velges av A-aksjonærene og ett medlem med varamedlem av B-aksjonærene. Leder og nestleder velges av A-aksjonærene.

NOTE 14

Egne inntekter spesifisert på virksomhetsområder og geografisk marked

	Oslo	Turné og Riksopera	Totalt
Billett- og programsalg	21 667 850	3 495	21 671 345
Andre inntekter	14 026 110	3 738 473	17 764 583
Driftstilskudd	219 984 170	7 704 830	227 689 000
Sum	255 678 130	11 446 798	267 124 928

NOTE 15

Egenkapital

	Aksje- kapital	Annen innskutt egenkapital	Annen egenkapital	Sum
Egenkapital pr. 31.12.2003	100 000	10 300 000	-10 292 198	107 802
Resultat 2004			2 822 039	2 822 039
Egenkapital pr. 31.12.2004	100 000	10 300 000	-7 470 159	2 929 841

KONTANTSTRØMOPPSTILLING

Kontantstrømmer fra operasjonelle aktiviteter	2004	2003
Innbetalinger fra salg av billetter og programmer	23 771 259	25 015 939
Innbetaling andre inntekter	18 853 417	17 289 763
Innbetalinger ved offentlige tilskudd	227 689 000	212 174 675
Utbetalinger for materialkostnader og andre driftskostnader	-64 191 803	-67 370 035
Utbetalinger til ansatte, pensjon, arbeidsgiveravgift, skattetrekk mv.	-199 692 921	-191 297 312
Innbetalinger av renter	1 111 665	2 296 174
Utbetalinger av renter og andre finanskostnader	-255 121	-292 854
Netto kontantstrøm fra operasjonelle aktiviteter	7 285 496	-2 183 650

Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Utbetalinger ved kjøp av varige driftsmidler	-2 367 974	-2 799 415
Netto kontantstrøm fra investeringsaktiviteter	-2 367 974	-2 799 415

Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Periodisering av produksjonskostnader (material-, lønnskostnader)	1 681 602	1 004 048
Innbetaling av aksjekapital	-	50 000
Endring i offentlig gjeld	448 539	-736 253
Netto kontantstrøm fra finansieringsaktiviteter	2 130 141	317 795

Netto endring i kontanter og kontantekvivalenter	7 047 663	-4 665 270
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens begynnelse	5 165 923	9 831 193
Beholdning av kontanter og kontantekvivalenter ved periodens slutt	12 213 586	5 165 923

STATSAUTORISERTE
REVISORER

Independent member

BKR

INTERNATIONAL

Til generalforsamlingen i

Den Norske Opera AS

REVISJONSBERETNING FOR 2004

Vi har revidert årsregnskapet for Den Norske Opera AS for regnskapsåret 2004, som viser et overskudd på kr 2.822.039. Vi har også revidert opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet. Årsregnskapet består av resultatregnskap, balanse, kontantstrømoppstilling og noteopplysninger. Årsregnskapet og årsberetningen er avgitt av selskapets styre, operasjef og direktør. Vår oppgave er å uttale oss om årsregnskapet og øvrige forhold i henhold til revisorlovens krav.

Vi har utført revisjonen i samsvar med revisorloven og god revisjonsskikk i Norge. God revisjonsskikk krever at vi planlegger og utfører revisjonen for å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon. Revisjon omfatter kontroll av utvalgte deler av materialet som underbygger informasjonen i årsregnskapet, vurdering av de benyttede regnskapsprinsipper og vesentlige regnskapsestimater, samt vurdering av innholdet i og presentasjonen av årsregnskapet. I den grad det følger av god revisjonsskikk, omfatter revisjon også en gjennomgåelse av selskapets formuesforvaltning og regnskaps- og intern kontroll-systemer. Vi mener at vår revisjon gir et forsvarlig grunnlag for vår uttalelse.

Vi mener at

- årsregnskapet er avgitt i samsvar med lov og forskrifter og gir et uttrykk for selskapets økonomiske stilling 31. desember 2004 og for resultatet og kontantstrømmene i regnskapsåret i overensstemmelse med god regnskapskikk i Norge
- ledelsen har oppfylt sin plikt til å sørge for ordentlig og oversiktlig registrering og dokumentasjon av regnskapsopplysninger i samsvar med lov og god regnskapskikk i Norge
- opplysningene i årsberetningen om årsregnskapet, forutsetningen om fortsatt drift og forslaget til anvendelse av overskuddet er konsistente med årsregnskapet og er i samsvar med lov og forskrifter
- de bevilgede midler er benyttet i samsvar med forutsetningene i departementets tildelingsbrev

Stabekk, 10. mars 2005
NITSCHKE AS

Hans Hagen
Statsautorisert revisor

Morten Hurum
Statsautorisert revisor

BJØRN SUNDQVIST OG JORUNN KJELLSBY I "BARABBAS"

13

DEN NORSKE OPERA TOTALT

	2000	2001	2002	2003	2004
Driftsinntekter	228 842 932	229 366 429	241 163 851	252 378 736	267 124 928
Offentlige tilskudd	186 435 536	192 667 083	201 018 295	212 174 675	227 689 000
Egne inntekter	42 407 397	36 699 346	40 145 556	40 204 061	39 435 928
Driftskostnader	232 612 132	230 545 510	241 692 749	254 324 815	265 159 434
Lønnsutgifter	169 070 111	169 531 057	177 794 547	187 857 406	195 060 274
Øvrige driftsutgifter	63 542 021	61 014 453	63 898 202	66 467 409	70 099 160
Årsresultat	-1 992 499	465 231	1 580 087	57 241	2 822 039
Selvdekningsgrad	18	16	17	16	15
Antall premierer og nyinnstuderinger	10	7	7	6	8
Antall repertoarproduksjoner	19	21	20	22	24
Antall forestillinger og konserter	213	172	184	183	183
Antall besøkende	153 747	155 934	129 324	125 524	134 142

VIRKSOMHETEN I OSLO

	2000	2001	2002	2003	2004
Driftsinntekter	216 705 079	221 928 501	232 005 176	245 111 475	255 678 130
Offentlige tilskudd	178 575 607	186 559 425	193 945 640	205 843 112	219 984 170
Egne inntekter	38 129 472	35 369 076	38 059 536	39 268 363	35 693 960
Driftskostnader	219 153 314	221 577 994	230 259 671	246 952 313	254 410 245
Lønnsutgifter	161 672 227	163 953 626	171 036 916	182 544 287	188 621 180
Øvrige driftsutgifter	57 481 087	57 624 368	59 222 755	64 408 026	65 789 065
Årsresultat	-671 444	1 994 819	3 854 490	162 482	2 124 480
Selvdekningsgrad	17	16	17	16	14
Antall premierer og nyinnstuderinger	9	6	6	6	7
Antall repertoarprod. (hovedscenen)	10	12	10	12	10
Antall forestillinger (hovedscenen)	169	131	132	137	134
Antall konserter	9	14	8	6	9
Antall diverse prosjekt	34	22	24	27	29
Antall besøkende (hovedscene/konserter)	135 963	143 118	109 316	107 957	103 284
Beleggsprosent (hovedscenen)	77%	84%	86%	76%	76%

TURNÉVIRKSOMHETEN

	2000	2001	2002	2003	2004
Driftsinntekter	12 137 853	7 437 928	9 158 675	7 267 261	11 446 798
Offentlige tilskudd	7 859 929	6 107 658	7 072 655	6 331 563	7 704 830
Egne inntekter	4 277 924	1 330 270	2 086 020	935 698	3 741 968
Driftskostnader	13 458 908	8 824 891	11 433 078	7 372 502	10 749 189
Lønnsutgifter	7 397 884	5 434 806	6 757 631	5 313 119	6 439 095
Øvrige driftsutgifter	6 061 024	3 390 085	4 675 447	2 059 383	4 310 094
Årsresultat	-1 321 055	-1 386 963	-2 274 403	-105 241	-697 559
Selvdekningsgrad	32	15	18	13	35
Antall premierer og nyinnstuderinger	1	1	1	0	1
Antall repertoarproduksjoner	9	9	10	10	14
Antall forestillinger og konserter	35	27	44	40	39
Antall ekstraaktiveter	20	15	0	1	38
Antall besøkende	17 784	12 816	20 008	17 567	30 858

VIRKSOMHETEN I OSLO - BESØK 2004

Produksjoner	Antall forest.	Antall besøkende	Besøksprosent	Billettinntekter	Billettpris gj.snitt
Stormen	4	3 886	92	716 780	184,45
Forces of Change (3-delt ballett-program)	7	4 908	67	890 121	181,36
En midtsommernattsdrøm	6	3 730	59	543 851	145,80
Våren - Ballett	17	12 524	70	2 150 752	171,73
Den Flyvende Hollender	8	5 912	70	1 542 547	260,92
Don Giovanni	5	5 496	105	1 352 669	246,12
Falstaff	4	2 584	61	564 455	218,44
Barabbas	7	3 364	46	621 557	184,77
La Bohème	5	5 302	101	1 468 837	277,03
Våren - Opera	29	22 658	74	5 550 065	244,95
Romeo og Julie	6	4 425	70	830 841	187,76
Troll kan temmes	11	5 839	51	886 141	151,76
Mesteraften 2004 (4 delt ballett program)	5	3 316	63	572 699	172,71
Nøtteknekkeren	16	16 117	96	3 552 339	220,41
Høsten - Ballett	38	29 697	75	5 842 020	196,72
Figaros bryllup	5	5 184	99	1 121 700	216,38
Don Pasquale	7	6 899	94	1 342 221	194,55
El Niño	2	1 247	59	153 135	122,80
Trubaduren	11	9 534	82	2 422 038	254,04
Høsten - Opera	25	22 864	87	5 039 094	220,39
Ballett (hovedscenen)	55	42 221	73	7 992 772	189,31
Opera (hovedscenen)	54	45 522	80	10 589 159	232,62
Ballett og opera (hovedscenen)	109	87 743	76	18 581 931	211,78
Eventyret om Svanesjøen	12	7 575		429 690	56,72
Dokkedoktoren	12	2 667		146 445	54,91
Ballettskolens elevforestilling	1	724		40 050	55,32
Bi-sceneforestillinger	25	10 966		616 185	
Operagalla, Oslo Konserthus	1	919			
Påskekonsert, Trefoldighetskirken	1	283		30 125	106,45
Peer Gynt, Oslo Konserthus	1	593			
Barnekorkonsert	1	473		28 700	
Friluftskonsert, Karpedammen	1	850			
Dido og Aeneas, Aulaen	1	500			
The Martyrdom of St. Magnus, Trefoldighetskirken	1	300			
Miss D, Parkteatret	1	130			
Julekonsert, Trefoldighetskirken	1	527		70 479	
Konserter	9	4 575		129 304	
Totalt	143	103 284		19 327 420	
Prosjekt med Kristian Birkeland	1	-			
Ophelia Blind Date	1	-			
Veslefrikk 3	1	-			
Rebekka 2	1	-			
Operatoriet	4				
Prosjekt med Boughey, Fritzøe, Espejord	1	-			
Prosjekt med Kaloyan Boyadjiev	1	-			
Prosjekt med Støvind, Kvam, Espejord	1	-			
Ballettlaboratoriet	3				
Lørdans	2	200			
Huskonserter	11	608			
Arrangement på Oslo City	5	2 500			
Arrangement på Rikshospitalet	3	-			
Operaball 31/12	1	204			
Diverse	22	3 512			
Informasjon før forestillinger	107	7 039			
Omvisninger	89	2 243			
Faglig regiseminar	1	200			
Lærerseminarer	3	100			
Skolebesøk	24	-			
Formidling	224	9 582			

TURNÉVIRKSOMHETEN

Produksjoner		Sted	Tid	Antall forest.	Antal besøkende
Stormen	B	Skien	februar	1	582
Carmen	O	Sandnes	mars	3	1 870
Dans i Dal'n	B	Ål	april	1	435
Dansens dag	B	Sarpsborg	april	1	500
Peer Gynt (semi-konsertant)	O	Skien	juni	1	589
Den Flyvende Hollender (konsertant)	O	Oscarsborg	juni	2	2 270
Operakonsert	O	Hamar	juni	1	650
Carmen på pub	O	Harstad	juni	1	110
Bajazzo	O	Harstad	juni	1	1 800
Dokkedoktoren	O	Vinje	september	1	105
Dokkedoktoren	O	Bø i Telemark	september	1	310
Dokkedoktoren	O	Brevik	september	1	370
3-delt ballett	B	Tønsberg	oktober	1	418
Mesteraften	B	Sandvika	november	1	320
Sum Turné innland				17	10 329
Operakonsert	O	Ekenäs, Finland	januar	2	600
Operakonsert	O	Johannesburg	mars	1	900
Operakonsert	O	Durban	mars	1	1 200
Konsert - Ole Bøhn	O	Johannesburg	mars	2	1 400
Fidelio	O	Robben Island	mars	1	850
Carmen	O	Beograd	mai	1	750
Peer Gynt (semi-konsertant)	O	Barcelona	juni	1	1 197
Den Flyvende Hollender (konsertant)	O	Valencia	juni	1	1 468
Peer Gynt (semi-konsertant)	O	Madrid	juni	1	2 324
Den Flyvende Hollender (konsertant)	O	Madrid	juni	1	2 324
Agon og Fallen Figure	B	København	august	6	4 513
SH-Boom og Agon	B	Budapest	august	2	1 800
SH-Boom	B	Imatra	august	2	1 200
Sum Turné utland				22	20 529
Sum Turné				39	30 858
Oppvisning for skoler, Geilo Samfunnshus	B	Geilo	april	2	
Oppvisning for skoler, Gol Samfunnshus	B	Gol	april	1	
Oppvisning for Nes u-skole, Kulturhuset Banken	B	Nesbyen	april	1	
Ballett v/gudstjeneste, Ål Kirke	B	Ål	april	1	
Oppvisning for døveskolen, Ål Folkehøgskole	B	Ål	april	1	
Oppvisning, Ålingen Kjøpesenter	B	Ål	april	1	
Oppvisning, Ål kulturhus foaje	B	Ål	april	1	
Ekstraaktiviteter, div. skoler og sykehjem	B	Ål	april	16	
Gutter danser	B	Jessheim	mai	1	
Sangstund i 3 barnehager	O	Vinje	september	3	
Sangstund i 2 barnehager	O	Bø i Telemark	september	2	
Sangundervisning i Gullbring	O	Bø i Telemark	september	1	
Barnehagebarn på omvisning	O	Bø i Telemark	september	1	
Konsert på Folkestad barneskole	O	Bø i Telemark	september	1	
"Dokkelegevakt" i Gullbring før og etter forest.	O	Bø i Telemark	september	1	
Sangstund i 3 barnehager	O	Brevik	september	3	
Omvisning på og bak scenen	O	Brevik	september	1	
"Dokkelegevakt" før og etter forestilling	O	Brevik	september	1	
Sum ekstraaktiviteter				39	
Sum totalt				78	

DEN NORSKE OPERAS GJESTESPILL TIL UTLANDET I 2004:

- Musikkolen i Ekenäs, Finland: OPERAKONSERT
- City Hall, Johannesburg: OPERAKONSERT
- Concert Hall, Durban: OPERAKONSERT
- Concert Hall, Johannesburg: KONSERT OLE BØHN
- Robben Island, Cape Town: FIDELIO
- Beograd National Opera, Beograd: CARMEN
- Palau de la Música Catalana, Barcelona: PEER GYNT (semi-konsertant)
- Palau de la Música de Valencia, Valencia: DEN FLYVENDE HOLLENDER (konsertant)
- Auditorio Nacional de Música, Madrid: PEER GYNT (semi-konsertant)
- Auditorio Nacional de Música, Madrid: DEN FLYVENDE HOLLENDER (konsertant)
- Friluftsfestivalen "Copenhagen Summerdance", København: AGON (utdrag) og FALLEN FIGURE
- The State Opera House, Budapest: SH-BOOM og AGON (utdrag)
- Imatra Cultural Centre, Finland: SH-BOOM

17

LEDELSEN

Espen Giljane,
Ballettsjef

Bjørn Simensen,
Operasjef

Bernt E. Bauge,
Direktør

STYRE

Den norske stat

Leif Terje Løddesøl (leder)

Bjørn Trygve Grydeland (nestleder)

Kirsti Kolle Grøndahl

Anne Enger Lahnstein

Vararepresentanter:

1. Anne Borg

2. Håkon Berge

Det Norske Operafond

Knut Skram

Vararepresentant:

Erik Davidsen

Den Norske Operas ansatte

Anne Lise Vabø

Observatør Anne Felberg

Vararepresentanter:

1. Tone Kruse

2. Arne Auråker

Kjell Andersen

Observatør Marianne Westbye

Vararepresentanter:

1. Gisle Stenersen

2. Pia Jonsson

EKSTERN STYRE- REPRESENTASJON

Den Norske Opera har i 2004 vært representert i styrene for følgende organisasjoner/prosjekter:

European Opera Network (operasjefen)

Norsk teater- og orkesterforening (direktøren)

Styringsgruppen for Prosjekt Nytt Operahus (direktøren)

DEN NORSKE OPERAS SPONSORER

SIEMENS

PRICEWATERHOUSECOOPERS

VG

DnBNOR

OBOS

ColorLine

emantor

RICHARD SUTTIE | BALLETTEN "SH-BOOM"

ÅRETS PREMIÈRER**FORCES OF CHANGE**

Première: 20. mars 2004

Musikalsk ledelse: Peter Sebastian Szilvay

1. AGON

Koreografi: George Balanchine

Musikk: Igor Stravinskij

Lysdesign: Mark Stanley

Innstudering: Elyse Borne

2. WORKWITHINWORK

Koreografi: Willian Forsythe

Musikk: Luciano Berio

Kostymer: Stephen Galloway

Scenografi og lysdesign: Willian Forsythe

Innstudering: Jill Johnson

3. BELLA FIGURA

Koreografi: Jiri Kylián

Musikk: Lukas Foss, Giovanni Battista

Pergolesi, Alessandro Marcello,

Antonio Vivaldi, Guiseppi Torelli

Kostymer: Joke Visser

Scenografi og lysdesign: Jiri Kylián

Innstudering: Hans Knill, Jiri Kylián,

Megumi Nakamura, Ken Ossola

Den Norske Nasjonalballett

Den Norske Operas Orkester (kun Agon)

**FIDELIO, ROBBEN ISLAND,
SØR-AFRIKA**

Première 27. mars 2004

I samarbeid med Cape Town Opera
og Nordisk Film

Komponist: Ludwig van Beethoven

Libretto: Josef Sonnleithner

Musikalsk ledelse: Heinz Fricke

Regi: Angelo Gobbato

Scenografi/kostymer: Michael Mitchell

Lysdesign: Kobus Rossouw, Asbjørn Hagen

Solister: Bongani Tembe, Linda Bukhosini,

Carsten Harboe Stabell, Elizabeth Connell,

Trond Halstein Moe, Mthunzi Mbombela,

Nkosana Sitimela, Moises Parker, Abel Moeng

Konsertmester: Ole Bøhn

Cape Town Opera Voice of the Nation Choir

Cape Philharmonic Orchestra

BARABBAS

Première 22. april 2004

Komponist: Ketil Hvoslef

Libretto: Ketil Hvoslef basert på et skuespill av
Michel de Ghelderode

Musikalsk ledelse: Christian Eggen

Regi: Stein Winge

Regiasistent: Heidi Bruun Nedregaard

Hospiterende regiasistent: Einar Bjørge

Scenografi: John-Kristian Alsaker

Kostymedesign: Jorge Jara

Kostymeassistent: Carola Volles

Lysdesign: Davy Cunningham

Dramaturg: Halldis Hoas

Koreografisk assistanse: Toini Kristensen

Klovneinstruksjon: Nina Harte

Språkkonsulent: Margaret Hay-Campbell

Kormester: Steffen Kammler

Musikalsk innstudering: Neil Dodd,

Leiv Amundsen, Lars Notto Birkeland

Skuespillere: Kari Onstad, Bjørn Sundquist,

Jorunn Kjellsby

Solister: Espen Fegran, Ketil Hugaas,

Nils Harald Sødal, Toril Carlsen, Njål Sparbo,

Hege Høisæter, Vidar Hellkås, Eli Kristin

Hagen, Nanna Maria Cortes, Anne Felberg,

Kjersti Reppe, Tore Walmsnæss, Marius Roth

Christensen, Tone Kruse, Thor Inge Falch,

Dmitri Kopilov, Gabriel Birjuvanu

Den Norske Operas kor

Den Norske Operas orkester

EVENTYRET OM SVANESJØEN

Première: 30. april 2004

Koreografi: Etter Marius Petipa, Lev Ivanov

Musikk: Peter Tsjaikovskij

Musikalsk ledelse: Trond Korsgård

Konsept: Minken Fosheim, Toni Herlofson

Kostymer: Paul Andrews

Scenografi: Gabrielle Tillson, Hilde Dehlie

Lysdesign: Vidar Sævarang

Innstudering: Toni Herlofson,

Alejandro Meza

Maskedesign: Ellen Haugane

Forteller: Minken Fosheim

Solister: Ingrid Lorentzen/Eugenie Skilnand,

Dirk Weyershausen/Ole Willy Falkhaugen,

Mariusz Malecki, Shannon Gracey, Thomas

Halvorsen/Igor Ivanov

Den Norske Nasjonalballett

Det Norske Operas Orkester

DON PASQUALE

Première 23. september 2004

Komponist: Gaetano Donizetti

Libretto: Giovanni Ruffini og

Gaetano Donizetti

Musikalsk ledelse: Francesco Corti

Regi: François De Carpentries

Regiasistent: Karine Van Hercke, Heidi

Bruun Nedregaard

Scenografi: Emmanuel Clolus

Kostymer: Jorge Jara

Lysdesign: Greta Sveinbjørnsson

Dramaturg: Karine Van Hercke

Musikalsk innstudering: Leiv Amundsen,

Lars Notto Birkeland

Kormester: Steffen Kammler

Solister: Carsten Stabell, Håvard Stensvold,

Helge Rønning, Elizabeth Norberg-Schulz,

Per Andreas Tønder, Stéphane Cenier

Den Norske Operas kor

Den Norske Operas orkester

TROLL KAN TEMMES

Première: 9. oktober 2004

Koreografi: John Cranko

Musikk: Kurt-Heinz Stolze etter

Domenico Scarlatti

Musikalsk ledelse: Robert Reimer

Scenografi og kostymer: Elisabeth Dalton

Lysdesign: Steen Bjarke

Innstudering: Georgette Tsinguirides,

Reid Anderson

Solister: Richard Suttie/Filip Barankiewicz,

Alexandra Santana/Christine Thomassen,

Maiko Nishino/Eugenie Skilnand

Den Norske Nasjonalballett

Den Norske Operas Orkester

TRUBADUREN**(IL TROVATORE)**

Première 6. november 2004

Musikk: Giuseppe Verdi

Libretto: Salvatore Cammarano, Leone

Emanuele Bardare

Musikalsk ledelse: Olaf Henzold

Regi: Mikael Melbye

Regiasistent: Wilhelm Sandven

Scenografi og kostymer: Mikael Melbye

Lysdesign: Jesper Kongshaug

Musikalsk innstudering: Markus Kvits,

Leiv Amundsen

Kormester: Steffen Kammler

Solister: Ragnhild Heiland Sørensen,

Toril Carlsen, Trond Halstein Moe,

Ole Jørgen Kristiansen, Sibongile

Khumalo, Dragana del Monaco,

Henrik Engelsen, Ivar Gilhuus,

Kjersti Reppe, Erzebet Rajta, Carsten

Stabell, Magne Fremmerlid, Marek

Lipok, Dmitry Kapilov, Marius

Roth Christensen

Den Norske Operas kor

Den Norske Operas orkester

EL NIÑO

Première 4. desember 2004

Musikk: John Adams

Libretto: John Adams og Peter Sellars

Musikalsk ledelse: Toño Kaljuste

Regi: Harald Vallgård

Scenografi og kostymer: Katharina

Barbosa Blad

Lysdesign: Klaus Jäger

Kor ass.: Tiril Andøl

Kormester: Steffen Kammler

Leder barnekor: Edle Stray Pedersen

Solister: Charlotta Larsson, Ingebjørg

Kosmo, Trond Halstein Moe, Brian

Cummings, Paul Flight, Steven Rickards

Den Norske Operas kor og barnekor

Den Norske Operas orkester

FORCES OF CHANGE

AGON, WORKWITHINWORK, BELLA FIGURA

EL NIÑO

DON PASQUALE

EVENTYRET OM SVANESJØEN

BARABBAS

TROLL KAN TEMMES

TRUBADUREN

ÅRETS PREMIÉRER

21

OPERA

PREMIÈRER OG NYINNSTUDERINGER

Barabbas

Komponist: Ketil Hvoslef

El Niño (semi-konsertant)

Komponist: John Adams

Don Pasquale

Komponist: Gaetano Donizetti

Trubaduren

(Il Trovatore)

Komponist: Giuseppe Verdi

FRA REPERTOARET

La Bohème

Komponist: Giacomo Puccini

Den Flyvende Hollender

Komponist: Richard Wagner

Don Giovanni

Komponist: Wolfgang Amadeus Mozart

Falstaff

Komponist: Giuseppe Verdi

Figaros bryllup

Komponist: Wolfgang Amadeus Mozart

BI-SCENEFØRESTILLINGER

Dokkedoktoren

Komponist: Bengt Perry

Miss D

(Ultimafestivalen)

Komponist: Peter Maxwell Davies

KONSERTER

Operagalla

Oslo Konserthus, 6. februar 2004

Bruckner: Symfoni nr. 6

Messiaen: L'ascension
Påskekonsert i Trefoldighetskirken,
3. april 2004

Edvard Grieg: Peer Gynt

Semi-konsertant i Oslo Konserthus,
26. mai 2004

Sommerkonsert

Den Norske Operas barnekor,
15. juni 2004

Akershuskonsert

Friluftskonsert ved Karpedammen,
14. august 2004

Henry Purcell: Dido og Aeneas

I samarbeid med Oslo Kammermusikk-
festival
Konsert i Universitets Aula,
17. august 2004

Sir Peter Maxwell Davies:

The Martyrdom of St. Magnus

I samarbeid med Oslo Kammermusikk-
festival

Konsert i Trefoldighetskirken,
20. august 2004

Julekonsert

Konsert i Trefoldighetskirken
18. desember 2004

Huskonserter

Det ble arrangert 11 huskonserter
i Krohg-salen

OPERATORIET

Prosjekt med Kristian Birkeland

Komponist Olav Anton Thommessen

Ophelia Blind Date

Prosjekt med komponist Henrik Hellstenius
og tekst av Cecilie Løveid

Veslefrikk 3

Prosjekt med komponist Knut Vaage og
tekst av Torgeir Rebolledo Pedersen

Rebekka 2

Prosjekt med komponist Glenn Haugland
og tekst av Rolf Norsens

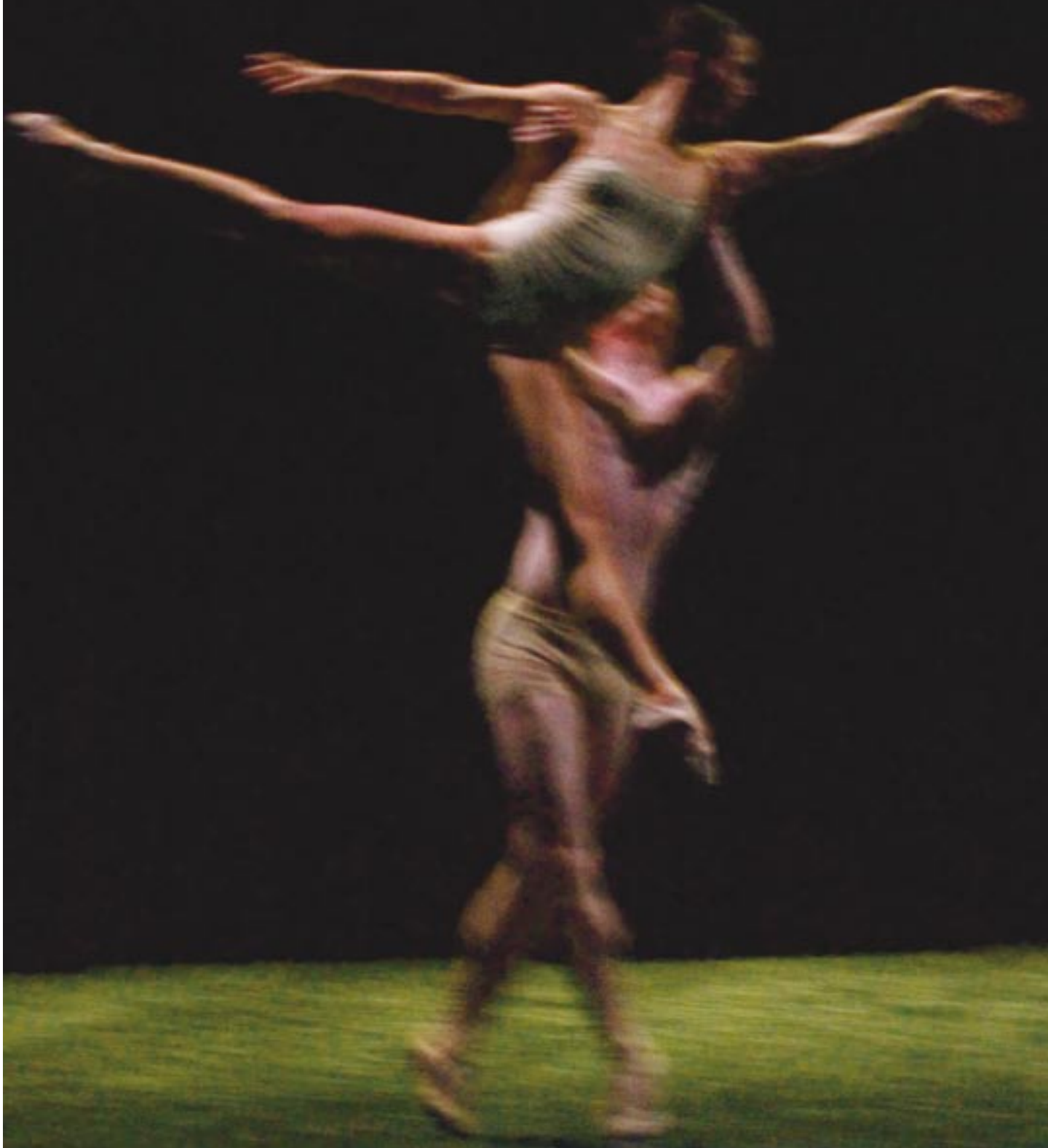
CARSTEN STABELL I "DON PASQUALE"

23

FRA BALLETTEN "POR VOS MUERO"

DEN NORSKE OPERA ÅRSRAPPORT 2004 24

BALLETT

PREMIÈRER OG NY-INNSTUDERINGER

Forces of Change

1. Agon

Koreografi: George Balanchine
Musikk: Igor Stravinskij

2. Workwitinwork

Koreografi: William Forsythe
Musikk: Luciano Berio

3. Bella Figura

Koreografi: Jiri Kylián
Musikk: Lukas Foss, Gionanni Battista Pergolesi, Alessandro Marcello, Antonio Vivaldi, Guiseppi Torelli

Eventyret om Svanesjøen

Koreografi: Etter Marius Petipa, Lev Ivanov
Konsept: Minken Fosheim og Toni Herlofson
Musikk: Peter Tsjaikovskij

Troll kan temmes

Koreografi: John Cranko
Musikk: Kurt-Heinz Stolze etter Domenico Scarlatti

FRA REPERTOARET

Stormen

Koreografi: Glen Tetley
Musikk: Arne Nordheim

En midtsommernattsdrøm

Koreografi: Robert Sund
Musikk: Felix Mendelssohn-Bartholdy

Romeo og Julie

Koreografi: Michael Corder
Musikk: Sergej Prokofjev

Mesteraften 2004

1. Serenade

Koreografi: George Balanchine
Musikk: Peter Tsjaikovskij

2. Por vos Muero

Koreografi: Nacho Duato
Musikk: Tradisjonell spansk musikk fra 1500- og 1600 tallet

3. Duo Concertant

Koreografi: George Balanchine
Musikk: Igor Stravinskij
Med dansere fra Den Nederlandske Nasjonalballett
Enrichetta Cavallotti og Jahn Magnus Johansen

4. SH-Boom

Koreografi: Paul Lightfoot
Musikk: Musikkcollage

Nøtteknekkeren

Koreografi: Dinna Bjørn
Komponist: Peter Tsjaikovskij

PRESENTASJONSPROGRAM

Lørdans, 13. mars 2004

i forbindelse med "Forces of Change" hos Norsk Form

Lørdans, 25. september 2004

i forbindelse med "Troll kan temmes" hos Norsk Form

OPPSØKENDE VIRKSOMHET

Oslo City 15. mai 2004

Utdrag fra "En midtsommernattsdrøm"

Oslo City 21. august 2004

Utdrag fra "Romeo og Julie"

Oslo City 2. oktober 2004

Utdrag fra "Troll kan temmes"

Oslo City 13. november 2004

Utdrag fra "Mesteraften 2004"

Oslo City 4. desember 2004

Utdrag fra "Nøtteknekkeren" med barn fra Den Norske Operas ballettskole

Oslo Konserthus 5. september 2004

Sponsorarrangement
"SH-Boom"

Rikshospitalet 13. oktober 2004

Besøk i barneavdelingen ved 2 dansere fra Den Norske Nasjonalballett

Rikshospitalet 14 oktober 2004

Svanens død, utdrag fra "Nøtteknekkeren" og "Por vos Muero"

Rikshospitalet 2. desember 2004

Spesiallaget kort forestilling for barn ved Brian Toney og barn fra Den Norske Operas ballettskole

BALLETTLABORATORIET

Visning 6. februar 2004

Prosjekt med koreograf Sinead Boughey til musikk av Kyberia (cd)
Prosjekt med koreograf Odd Johan Fritzøe til musikk av Bjarne Kvinnsland
Prosjekt med koreograf Cina Espejord til musikk av Philip Glass (cd)

Visning 4. juni 2004

Prosjekt med koreograf Kaloyan Boyadjiev til musikk av Bach, Mozart (cd)

Visning 15. september 2004

Prosjekt med koreograf Kristian Støvind til musikk av Kyrre Sassebo Haaland
Prosjekt med koreograf Pernille Bønkan Kvam til musikk av Isak Anderssen
Visning av Cina Espejords arbeid

TURNÉVIRKSOMHETEN

PREMIÈRER

Fidelio, Robben Island, Sør-Afrika
Komponist: Ludwig van Beethoven

FRA REPERTOARET

Operagalla, Ekenäs, Finland

**Operakonsert i Sør-Afrika,
Johannesburg og Durban**
Konsert Ole Bøhn, Johannesburg

Carmen, Sandnes
Komponist: George Bizet

Carmen, Beograd
Komponist: George Bizet

**Peer Gynt (semi-konsertant), Spania,
Barcelona og Madrid**
Komponist: Edvard Grieg

**Den Flyvende Hollender (konsertant),
Spania, Valencia og Madrid**
Komponist: Richard Wagner

Peer Gynt (semi-konsertant), Skien
Komponist: Edvard Grieg

**Den Flyvende Hollender
(konsertant), Oscarsborg**
Komponist: Richard Wagner

Operakonsert, Hamar

Bajazzo, Harstad
Komponist: Ruggiero Leoncavallo

Dokkedoktoren, Vinje, Bø og Brevik
Komponist: Bengt Perry

TV-TRANSMISJON

Fidelio, Robben Island, Sør-Afrika
Komponist: Giuseppe Verdi
Forestillingen ble tatt opp i mars 2004
og TV-sendt i 2004.

OPPSØKENDE VIRKSOMHET – OPERA

Vinje, 20.–21. september 2004
Sangstund i barnehager ifm.
Dokkedoktoren.

Bø, 22. september 2004
Sangstund i barnehager og barneskole,
dukkelegevakt før/etter forestilling og
sangundervisning ifm. forestillingen
Dokkedoktoren.

Brevik, 23.–25. september 2004
Sangstund i barnehager og dukkelegevakt
før/etter forestilling ifm. forestillingen
Dokkedoktoren.

NASJONALBALLETTENS TURNÉER

Stormen, Skien
Koreograf: Glen Tetley
Musikk: Arne Nordheim

Dans i Dal'n, Ål
1. Agon
Koreograf: George Balanchine
Musikk: Igor Stravinsky
2. Utdrag fra Por vos Muero
Koreograf: Nacho Duato
Musikk: Tradisjonell spansk musikk
fra 1500- og 1600 tallet

3. Utdrag fra Svanesjøen
Koreografi: Anna Marie Holmes
etter Petipa, Ivanov, Sergejev
Musikk: Peter Tsjaikovskij

4. Step Lightly
Koreograf: Paul Lightfoot
Musikk: Le Mystère des Voix Bulgares

Dansens dag, Sarpsborg
1. Utdrag fra En midtsommernattsdrøm
Koreografi: Robert Sund
Komponist: Felix Mendelssohn
2. Utdrag fra Nøtteknekeren
Koreografi: Dinna Bjørn
Komponist: Peter Tsjaikovskij

København

1. Pas de deux fra Agon
Koreografi: George Balanchine
Musikk: Igor Stravinsky
2. Fallen Figure
Koreografi: Cina Espejord
Musikk: Philip Glass

Budapest

1. Pas de deux fra Agon
Koreografi: George Balanchine
Musikk: Igor Stravinsky
2. SH-Boom
Koreografi: Paul Lightfoot
Musikk: Musikkcollage

Imatra, Finland

SH-Boom
Koreografi: Paul Lightfoot
Musikk: Musikkcollage

Tønsberg:

1. Step Lightly
Koreograf: Paul Lightfoot
Musikk: Le Mystère des
Voix Bulgares
2. Agon
Koreograf: George Balanchine
Musikk: Igor Stravinsky
3. SH-Boom
Koreograf: Paul Lightfoot
Musikk: Musikkcollage

BALLETTENS OPPSØKENDE VIRKSOMHET PÅ TURNÉ

Hallingdal 17.–22. april 2004: "Dans i dal'n"

Et omfattende program som
inkluderte besøk i kjøpesenter,
kirke, samfunnshus, barne- og
ungdomsskole, videregående
og folkehøgskole, alders- og
sykehjem

Ullensaker Kulturhus 12. mai 2004

"Gutter danser"
Utdrag fra "Nøtteknekeren"
og "Vårofferet"

INGJERD MANTOR I "DEN FLYVENDE HOLLENDER"

27

OPERASJEF BJØRN SIMENSEN SAMMEN MED ELIZABETH NORBERG-SCHULZ OG SOLVEIG KRINGLEBOTN SOM BLE UTNEVNT TIL RIDDER 1. KLASSE AV DEN KONGELIGE NORSKE ST. OLAVS ORDEN DEN 21/9-04

KUNSTNERISKE GJESTER – OPERA

Sangsolister

Akselberg, Fredrik (Karpedammen-konsert)
Carlsen, Svein (Figaros bryllup)
Chaundy, Stephen (Don Giovanni)
Christensen, Birgitte (Don Giovanni)
Cummings, Brian (El Niño)
Duisburg, Johannes von
(Den Flyvende Hollender)
Eriksen, Torill (Falstaff, Figaros bryllup)
Falch, Thor-Inge (Falstaff,
Dokkedoktoren)
Fegran, Espen (Barabbas, La Bohème)
Flight, Paul (El Niño)
Fongen, Charlotte (Dokkedoktoren)
Gadd, Stephen (Operagalla)
Goronway, Sion (The Martyrdom
of St. Magnus)
Hagen, Eli Kristin Hovdsveen (Barabbas,
Karpedammenkonsert)
Hagerupsen, Siv (Figaros bryllup)
Helleland, Arild (La Bohème,
Dokkedoktoren)
Heigre, Rita (Dokkedoktoren, Falstaff,
Figaros bryllup)
Hugaas, Ketil (Barabbas)
Karlsen, Turid (Den Flyvende Hollender)
Kennedy, Andrew (Dido and Aeneas,
The Martyrdom of St. Magnus)
Khumalo, Sibongile (Trubaduren)
Larsson, Charlotta (El Niño)
Mattei, Peter (Don Giovanni)
Monaco, Dragana del (Trubaduren)
Mott, Louise (The Martyrdom of
St. Magnus)
Norberg-Schulz, Elizabeth
(Don Pasquale)
Olsen, Frode (Den Flyvende Hollender)
Oskarsson, Gudjøn (Don Giovanni)
Pizurica, Sofija (La Bohème)
Postma, Kari (Don Giovanni,
Figaros bryllup)
Rickards, Steven (El Niño)
Rutter, Claire (Operagalla)
Rønning, Helge (Don Pasquale)
Solvang, Anne-Beth

(Karpedammenkonsert)
Skre, Øystein (Don Pasquale,
Karpedammenkonsert)
Sparbo, Njål (Barabbas)
Stene, Randi (Dido and Aeneas)
Stensvold, Håvard (Don Pasquale)
Stensvold, Terje (Den Flyvende Hollender)
Sødal, Nils Harald (Barabbas,
Dokkedoktoren)
Sølberg, Marita Kvarving (Peer Gynt)
Taliotis, Leandros (The Martyrdom of
St. Magnus)
Thantrey, Damian (Dido and Aeneas,
The Martyrdom of St. Magnus)
Vangen, Anders (Figaros bryllup, Tosca)
Veira, Jonathan (Falstaff)
Weisser, Johannes (Don Giovanni)

Dansere

Krogslrud, Dagfinn (Peer Gynt)
Thorbjørnsen, Hanne (Peer Gynt)

Skuespillere

Cenier, Stephan (Don Pasquale)
Fjeldstad, Lise (Peer Gynt)
Fosheim, Minken (barnekorkonsert)
Kjellsby, Jorunn (Barabbas)
Maurstad, Toralv (Peer Gynt)
Onstad, Kari (Barabbas)
Sundquist, Bjørn (Barabbas)

Musikere

Økland, Nils (hardingfele, Peer Gynt)

Dirigenter

Arnell, Johan (La Bohème)
Corti, Francesco (Don Giovanni,
Falstaff, Don Pasquale)
Eggen, Christian (Barabbas)
Fournillier, Patrick (Operagalla)
Kaljuste, Tõnu (El Niño)
Norris, David Owen (Dido and Aeneas)
Aadland, Eivind (Figaros bryllup)

Regissører

Bjørge, Einar (hosp. regiassistent

Barabbas)
Carpentries, François de
(Don Pasquale)
McCarthy, Michael (The Martyrdom
of St. Magnus)
Melbye, Mikael (Trubaduren)
Vallgård, Harald (El Niño)

Scenografer

Alsaker, John-Kristian (Barabbas)
Barbosa-Blad, Katharina (El Niño)
Cunningham, Davy (Barabbas)
Melbye, Mikael (Trubaduren)

Koreografer

Andøl, Tiril (koreografisk ass.,
Peer Gynt)
Harte, Nina (koreografisk ass.,
Barabbas)
Kristensen, Toini (koreografisk
ass., Barabbas)

Kostymedesignere

Alsaker, John-Kristian (Peer Gynt)
Barbosa-Blad, Katharina (El Niño)
Jara, Jorge (Barabbas, Don Pasquale)
Melbye, Mikael (Trubaduren)
Volles, Carola (kostymeass. Barabbas)

Lysdesignere

Cunningham, David (Barabbas)
Jäger, Klaus (El Niño)
Kongshaug, Jesper (Trubaduren)

Dramaturger

Halldis Hoaas (Barabbas)
Hercke, Karine van
(Don Pasquale)

Stemmedagoger

Hay-Campbell, Margaret
Goldberg, Jeffrey
Mazzola, Dante
Orfenova, Ljuba
Trimborn, Richard
Vinicour, Jory

KUNSTNERISKE GJESTER – BALLETT

Dansere

Barankiewicz, Filip (Troll kan temmes)
 Berthon, Françoise (Romeo og Julie)
 Cavallotti, Enrichetta (Duo Concertant)
 Hveding, Kirsten (Nøtteknekkeren)
 Johansen, Jahn Magnus (Duo Concertant)
 Konrad, Frederic (Romeo og Julie,
 Nøtteknekkeren)
 de Miranda, Jan (Romeo og Julie)
 Rødsten, Kjersti (Nøtteknekkeren)
 Toney, Brian (Nøtteknekkeren)

Dirigenter

Bergby, Ingar (Nøtteknekkeren)
 Hansen, Terje Boye (Stormen)
 Korsgård, Trond (Eventyret om
 Svanesjøen)
 Reimer, Robert (Troll kan temmes)
 Skalstad, Per Kristian (Mesteraften 2004)
 Szilvay, Peter S. (Forces of Change)

Koreografer

Bjørn, Dinna (Nøtteknekkeren)
 Corder, Michael (Romeo og Julie)
 Herlofson, Toni (Eventyret om Svanesjøen)
 Kylián, Jiri (Bella Figura)
 León, Sol (SH-Boom)
 Lightfoot, Paul (Step Lightly, SH-Boom)
 Sund, Robert (En midtsommernattsdrøm)
 Tetley, Glen (Stormen)

Scenografer/kostymedesignere

Dalton, Elisabeth (Troll kan temmes)
 Dehlie, Heidi (Eventyret om Svanesjøen)
 van Domburg, Barbara (assistent
 Bella Figura)
 Galloway, Stephen (Workwithinwork)
 León, Sol (Step Lightly)
 Tilson, Gabrielle (Eventyret om
 Svanesjøen)
 Visser, Joke (Bella Figura)

Lysdesignere

Bjarke, Steen (Troll kan temmes)
 Koss, Jürgen (Workwithinwork)
 Kylián, Jiri (Bella Figura)
 Read, John B (Stormen)
 Sævarang, Vidar (Eventyret om
 Svanesjøen)

Instruktører

Anderson, Reid (Troll kan temmes)
 Borne, Elyse (Agon)
 Burge, Lucy (Stormen)
 Fabre, Tony (Por vos Muero)
 Gro Gudim (Nøtteknekkeren)
 Howell, Jonathan (Romeo og Julie)
 Johnson, Jill (Workwithinwork)
 Knill, Hans (Bella Figura)
 León, Sol (Step Lightly)
 Meza, Alejandro (Eventyret om
 Svanesjøen, Nøtteknekkeren,
 SH-Boom)
 Nakamura, Megumi (Bella Figura)
 Ossola, Ken (Bella Figura)
 Tsinguirides, Georgette (Troll kan temmes)

Pedagoger

Ballester, Svetlana
 Bustamante, Ricardo
 Edwards, Jeffrey
 Evreinoff, Olga
 Konrad, Frederic
 Mayr, Thomas
 Mercier, Margaret
 Mudry, Charles
 Paroni, Renato
 Tallis, Andrea
 Torres, Javier
 Tracey, Kathleen
 Ziemski, Andrzej

Andre gjester

Austbø, Håkon (klavér,
 Duo Concertant)
 Blom, Eric (teknisk realisering,
 Bella Figura)
 Bøhn, Ole (fiolin, Duo Concertant)
 Fosheim, Minken (fortelleren,
 Eventyret om Svanesjøen)
 Haugane, Ellen (masker,
 Eventyret om Svanesjøen)
 Lotsberg, Geir Inge (fiolin,
 Workwithinwork)
 Sparbo, Njål (baryton, Stormen)
 Tomter, Kjell (fiolin,
 Workwithinwork)
 Wold, Helene (sopran Stormen)
 Kringkastningsorkesteret (Stormen)

KUNSTNERISKE GJESTER TURNÉ

Sangsolister

Binderø, Trude Helene (Carmen, Sandnes)
del Monaco, Dragana (Operakonsert,
Hamar)

Einarsson, Anna (Carmen, Sandnes)
Fillan, Jan Erik (Carmen, Sandnes)
Fjeldstad, Lise (Peer Gynt, Spania og Skien)
Gansmo, Frank Runar (Carmen, Sandnes)
Karlsen, Turid (Den Flyvende Hollender,
Spania og Oscarsborg)

Langvik, Espen (Bajazzo, Harstad)
Maurstad, Toralv (Peer Gynt, Spania
og Skien)

Moe, Knut Jørgen (Carmen, Sandnes)
Skjervold, Stein (Carmen, Sandnes)
Solvang, Ann-Beth (Carmen, Sandnes)
Sparbo, Njål (Stormen, Skien)
Stensvold, Terje (Den Flyvende Hollender,
Spania og Oscarsborg)

Sødal, Nils Harald (Carmen Sandnes og
Dokkedoktoren, Telemark)
Sølberg, Marita Kvarving (Peer Gynt,
Spania og Skien)

Wold, Helene (Stormen, Skien)

Dirigenter

Ruud, Ole Kristian (Carmen, Sandnes)

Koreografer

Herlofson, Toni (Carmen, Sandnes og
Bajazzo Harstad)

Musikere

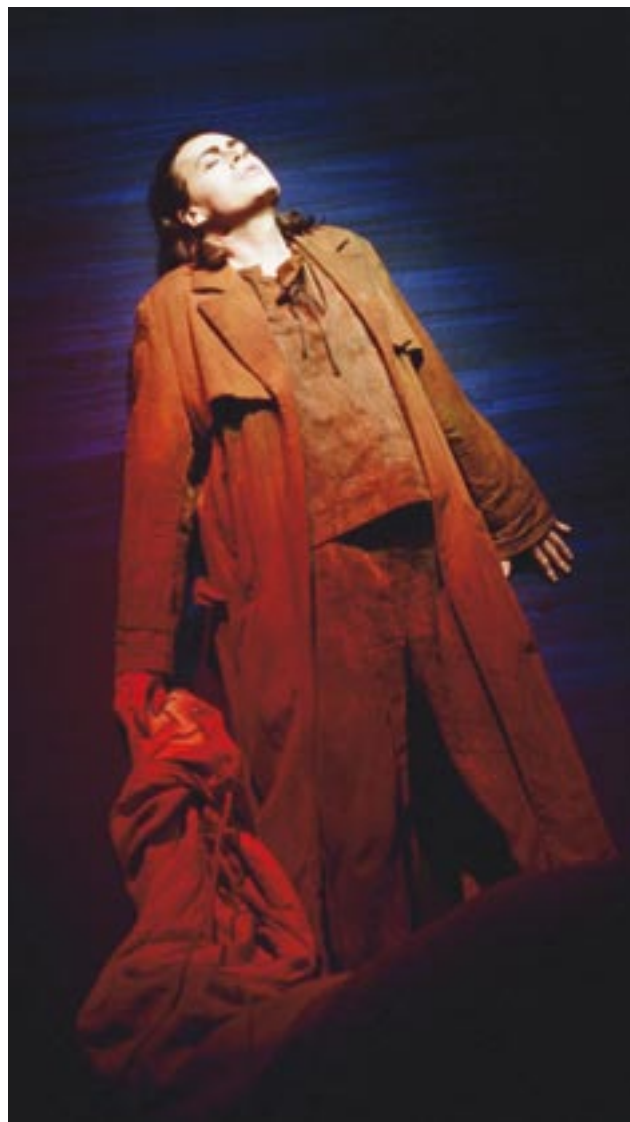
Snyen, Roy Henning (gitar, Carmen,
Sandnes)

Økland, Nils (hardingfele, Peer Gynt,
Spania og Skien)

Dansere

Krogslrud, Dagfinn (Peer Gynt, Spania
og Skien)

Thorbjørnsen, Hanne (Peer Gynt, Spania
og Skien)

JOHANNES VON DUISBURG I "DEN FLYVENDE HOLLENDER"

31

DEN NORSKE OPERA SOM NASJONALT RESSURS- OG KOMPETANSESENTER

Den Norske Opera har som ledd i sin riksdekkende virksomhet også en funksjon som ressurs- og kompetansesenter, med siktemål å fremme produksjon og formidling av opera og ballett i Norge. Bl.a. gjennom våre permisjonsordninger har et stort antall av Operaens kunstnere også i 2004 medvirket i realiseringen av selvstendige opera- og ballettproduksjoner utover landet. I tillegg er følgende ressurser lånt eller leid ut i løpet av året:

KOSTYMEUTLEIE/UTLÅN

Agder Teater	Tre krinoliner
Barne- og ungdomsenteret på Ski	Løvekostyme fra Tryllefløyten
Operaen i Ekenäs	Herrekostyme fra Rosenkavaleren
Dissimilis	Overdel, knebukse
Elevforest.- Lenes dansesenter	Div. damekostymer fra La Sylphide og gml. Giselle
Elevforest.- Lenes dansesenter	Div. livkjoler
Ementor	Damekostyme fra Andrea Cheniér, herrekostyme fra Barberen i Sevilla
Happy Feet	Tutu'er fra gml. Nøtteknekkeren
Kammermusikkfestivalen	Div. kapper
KHiO	Div. kostymer fra Les Sylphides
Kirkekonsert, Oslo	Kappe
Kirkens bymisjon	Hatt og tørkle
Musikkteatret i Trondheim	Div. kostymer fra Carmen
Norsk kammeropera	Herrekostyme fra Den flygende hollender, div. fottøy
Olavsdagene i Trondheim	Div. munkekutter
Oslo kirkemusikkfestival	Div. korkapper, dresser, kjoler
Oslo kultur- og musikkskole	Barokkkjoler fra Giselle
Oslofilharmonien	Div. sjal
Ulv Sceneproduksjon	Livkjoler og krinoline
Utdanningsmessen	To tutu'er
Økern parkteater	Div. skjorter, belter, kapper, støvler

Diverse henvendelser angående rådgivning, materialer, søm, mønster og litteratur. Vi er også behjelpelige med målskjemaer til sangere og dansere i andre operahus.

UTLEIE/UTLÅN/SALG AV DEKORASJONSELEMENTER, REKVISITTER, LYSUTSTYR

Amandaprisen	Lysekroner
Bærum symfoniorkester	Lysekrone
Dansens dag, Sarpsborg	Dansematter
Frilandfilm AS	Dekorasjonsdeler
Hardanger Musikkfest	3 stk. dansematter Harlequin Allegro
Nationaltheatret	Tekstmaskin
Opera Vest	Tekstmaskin
Ringsaker Operaen	Røkkapparat og lyskiler
Sandvika Kulturhus	Dansematter
Trondheim Musikkteater	60 stk. formet radiator elementer og tekstmaskin
Veksthuset	Lysutstyr
Viktoria Productions	Lysutstyr

UTLEIE/UTLÅN AV NOTEMATERIELL

Kristiansand Symfoniorkester, Kirkefestspillene i Kristiansand, Opera Nordfjord, Trondheim Symfoniorkester, Kringkastingsorkesteret, Oslo Filharmoniske Orkester, Ungdomssymfonikerne, Sandnes Orkesterforening, Opera Island, Operaen i Kristiansund, Det Kongelige Teater, København, Odense Symfoniorkester, Ringsakeroperaen, Göteborg Symfoniorkester, Stavanger Symfoniorkester, Barratt Due musikk institutt, Norges Musikkhøgskole, Murmanskfilharmonien og Nordflåtens Blåseorkester, Høgskolen i Agder, Høgskolen i Rogaland, Lofoten og Vesterålen Orkesterforening, Vox Arctica, Det Norske Blåseensemble, Bærum Symfoniorkester, Peer-Gynt-stemnet, FjordCadenza, Drammens Byorkester, Ås Korforening, Helsingborg Symfoniorkester, Tårnseilerne, Oslo Symfoniorkester

UTLÅN PRØVELOKALER 2004

Opera Vest
Operaen i Kristiansund
Ringsaker Operaen

LÆRLINGPRAKSIS VED DNO

For å sikre rekruttering til faget har DNO etablert en lærlingpraksis i flere av de små og verneverdige håndverksfagene. Kostymesyerfaget, maskør- og parykkfaget, modistfaget og trearbeid og møbelsnekkerfaget. I alt har DNO 7 lærlinger.

Prøverommet

I perioden 2000-2004 har DNO vært prosjektleder for et nasjonalt samarbeid mellom DNO og teatrene for å etablere en nasjonal læringsarena for kostymefaget. Prosjektet har vært støttet av Kompetanseutviklingsprogrammet ved

Voksenopplæringsinstituttet. Prosjektet fikk tittelen "Prøverommet". DNO inngikk intensjonsavtaler med Agder teater, Den Nationale Scene, Det Norske teatret, Trøndelag teater, Film og teater teknisk forening (arbeidstaker), Norsk teater og orkesterforening (arbeidsgiver) og Lørenskog videregående skole.

I løpet av perioden 2000-2004 har vi gjennomført ulike opplæringsaktiviteter med fokus på arbeidsplassen som lærested. Dette har bla. vært; hospitering

av ansatte, produksjonsrelaterte kurs, landsdekkende seminarer, veilederkurs og etablering av en internettbasert læreplattform for drakthistorie.

Demonstrasjonsbedrift

Den Norske Opera ved Kostymeseksjonen ble i mai 2003 tildelt ansvaret for å være Demonstrasjonsbedrift i perioden 2003 – 2005, tildelingen ble gitt av Utdannings- og forskningsdepartementet. Felles for alle Demonstrasjonsbedrifter er en god og tydelig opplæringspraksis for lærlinger i bedriften.

KULTURPOLITISK HOVEDMÅL FOR NORGES NYE OPERAUS

"Et nytt operahus skal tilrettelegge for produksjon og formidling av opera og ballett på et høyt internasjonalt nivå til et bredt publikum i generasjoner fremover. Huset skal fremstå som et viktig monumentalbygg som både markerer Norge som kulturnasjon og Den Norske Operas betydning i nasjonens kultur- og samfunnsliv."

(St.prp. nr. 48 (2001-02) Nytt operahus i Bjørvika)

OPERAHUSETS PROGRAMMERINGSMESSIGE MULIGHETER

Hovedscenen (ca 1370 publikumsplasser)

- Hele bredden innen klassisk og moderne opera og ballett
- Musikaler og operetter
- Store konserter
- Store internasjonale gjestespill

Scene 2 (opp til ca 400 publikumsplasser)

- Rom for flere former for kunstuttrykk
- Rom for et "smalere" opera- og ballettrepertoar
- Rom for et repertoar som ut fra form og format passer i et mindre og mer fleksibelt scenerom
  - "Mindre" operaer og balletter fra alle stilepoker
  - Konserter for større og mindre ensembler
  - Ny musikk- og dansedramatikk/bestillingsverker
  - Verksteds- og utviklingsprosjekter
  - Formidlingsprogrammer for barn og unge, inkludert barns egenmedvirkning og egenaktivitet
- Åpen for gjestespill av egnede kvalitetsproduksjoner fra musikk- og danseteatermiljøet samt tilgrensende uttrykksformer, i Norge og fra utlandet

Den største prøvesalen (opp til ca 200 publikumsplasser)

- Små verksteds- og utviklingsprosjekter i tillegg til prøvesalsfunksjonen
  - Operatoriet
  - Ballettlaboratoriet

Formidlingssenteret

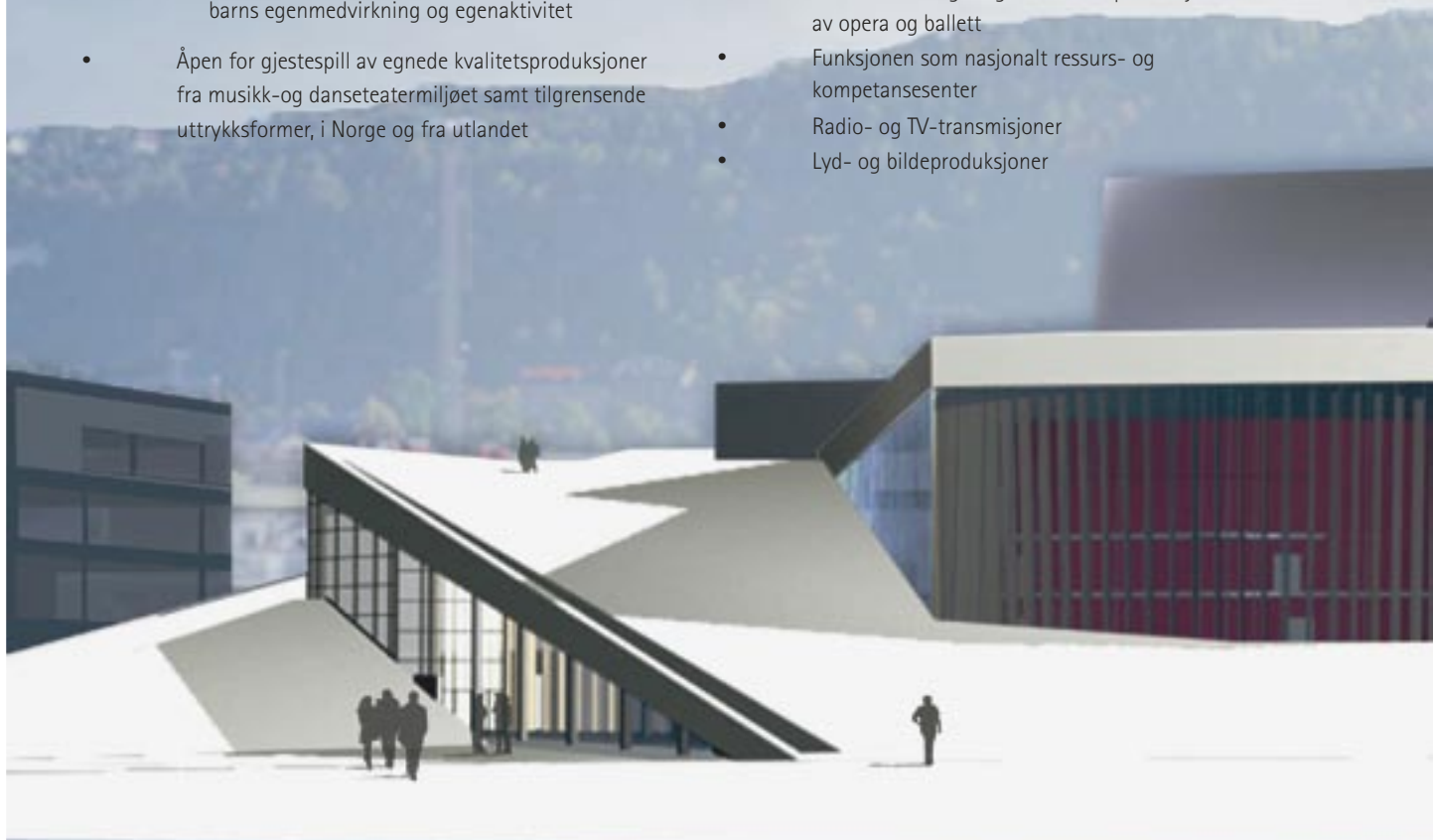
- Formidlingsprogrammer for barn og unge
- Introduksjonsprogrammer for etablert og potensielt publikum

Foajé og uteområder

- Publikumsarrangementer, småformatkonserter
- Friluftsforestillinger/-konserter

Riksdekkende virksomhet

- Turnéforestillinger og samarbeidsproduksjoner av opera og ballett
- Funksjonen som nasjonalt ressurs- og kompetansesenter
- Radio- og TV-transmisjoner
- Lyd- og bildeproduksjoner

Omstillingsarbeidet ble omstrukturert høsten 2004 til omstillingsprogrammet "OPERAsjon 08" med hovedvekt på følgende 9 omstillingsområder.

ORGANISASJON

Den Norske Opera vil vurdere en ny organisasjonsmodell fordi nye utfordringer som følge av endringer i rammevilkår og betingelser for virksomheten leder til behov for organisasjonsmessige endringer.

Et Verdi- og profilprosjekt skal gi Den Norske Opera et godt forankret verdi- og profilgrunnlag og et merkevarelofte som vil gi bredere publikumsrekruttering og økt publikumsoppslutning, og mer motiverte medarbeidere. Resultatet fra dette prosjektet vil danne grunnlaget for flere av omstillingsprosjektene i OPERAsjon 08.

For å kunne videreutvikle Den Norske Opera som et nasjonalt ressurs- og kompetansesenter fra 2008 har Den Norske Opera satt i gang et prosjekt som skal se på eksterne behov, intern kompetanse og organisering.

INFORMASJONS- OG KOMMUNIKASJONSTEKNOLOGI (IKT)

Den Norske Opera utvikler en IKT-strategi som skal lage en struktur og organisering av IKT frem mot nytt hus. Denne vil så utvikles videre i tråd med Den Norske Opera sin utvikling innen IKT.

MARKEDSBYGGING

Med basis i et godt forankret verdi- og profilgrunnlag og et merkevarelofte, vil Den Norske Opera utvikle en helhetlig markedsføringsstrategi frem mot 2008 som bl.a. vil bestå av; et visuelt profilprogram, lanseringsprogram, ny nettside, nytt abonnementsprogram, nytt venneforeningsprogram og nytt formidlingsprogram.

KOMMERSIELL VIRKSOMHET

I nytt hus vil de kommersielle utfordringer og muligheter for Den Norske Opera øke betydelig i omfang. Den Norske Opera skal utarbeide en strategi for dette, herunder utvikle driftskonsept og velge driftsoperatør for serveringssteder og eventuelt kantine, utvikle driftskonsept for butikk, eventuelt utvikle og produsere lisensprodukter, lage nytt omvisningsprogram, nytt sponsorprogram og kundelosjiprogram.

PERSONALPOLITIKK

Den Norske Operas personalpolitikk bygger på respekt for den enkelte. Vi har som mål å rekruttere, utvikle og beholde medarbeidere med den kompetansen som er nødvendig for å virkeliggjøre Den Norske Operas visjon og målsetting.

Vår personalpolitikk er nedfelt og videre utdypet i Den Norske Operas Personallhåndbok som er elektronisk basert og tilgjengelig for alle våre medarbeidere.

KOMPETANSEUTVIKLING

En konsekvens av omstilling til nytt hus, er at krav til kompetanse innenfor flere av våre arbeidsfelt også endres, særlig innenfor det teatertekniske området. Den Norske Opera arbeider systematisk med kompetanseutvikling relatert til fremtidig kompetansebehov.

LEDERUTVIKLING

Omstilling stiller endrede krav til ledelse. Alle ledere i DNO med personalansvar gjennomgår systematisk ledertrening med særlig vekt på organisasjon og ledelse, endringsledelse, kommunikasjon, samhandling, konflikthåndtering og teamutvikling.

AVTALEVERK

I samarbeid med Den Norske Operas tillitsvalgtapparat arbeides det aktivt og kontinuerlig med problemstillinger som har relevans for vårt avtaleverk og de fremtidige driftsforutsetninger i nytt hus. Dette arbeidet er også et ledd i vår organisasjonsutvikling og speiler den situasjonen Den Norske Opera er inne i nå.

HELSE, MILJØ OG SIKKERHET (HMS)

Arbeidet med helse, miljø og sikkerhet har et sterkt fokus i Den Norske Opera. Vi har et systematisk HMS-arbeid og har opprettet en egen funksjon som HMS-koordinator som ledd i å sikre dette arbeidet. I samarbeid med ledere og vernetjeneste er det utarbeidet konkretiserte handlingsplaner for HMS-arbeidet i alle avdelinger i Den Norske Opera.

FLYTTING

Flyttingen av Den Norske Opera fra Folketaterbygningen til det nye operahuset er en stor og omfattende prosess. Den Norske Opera får også et nytt lager på Karihaugen som skal etableres samtidig med flyttingen til Bjørvika.

HØVEDTALL FOR NYTT OPERAUS

Bruttoareal	38.500 m ²
Publikumsarealer	11.200 m ²
Scenearealer	8.300 m ²
Prøvesaler, administrasjon, verksteder	19.100 m ²
Grunnflate	15.590 m ²
Lengde inkl. forplass	242 m
Lengde bygg	207 m
Bredde bygg	110 m
Sitteplasser store sal	1.350
Sitteplasser lille sal	400
Brutto høyde scene	54 m
Dybde scene under havflaten	16 m
	Statsbygg

GRUNNSTENS- NEDLEGGELSEN

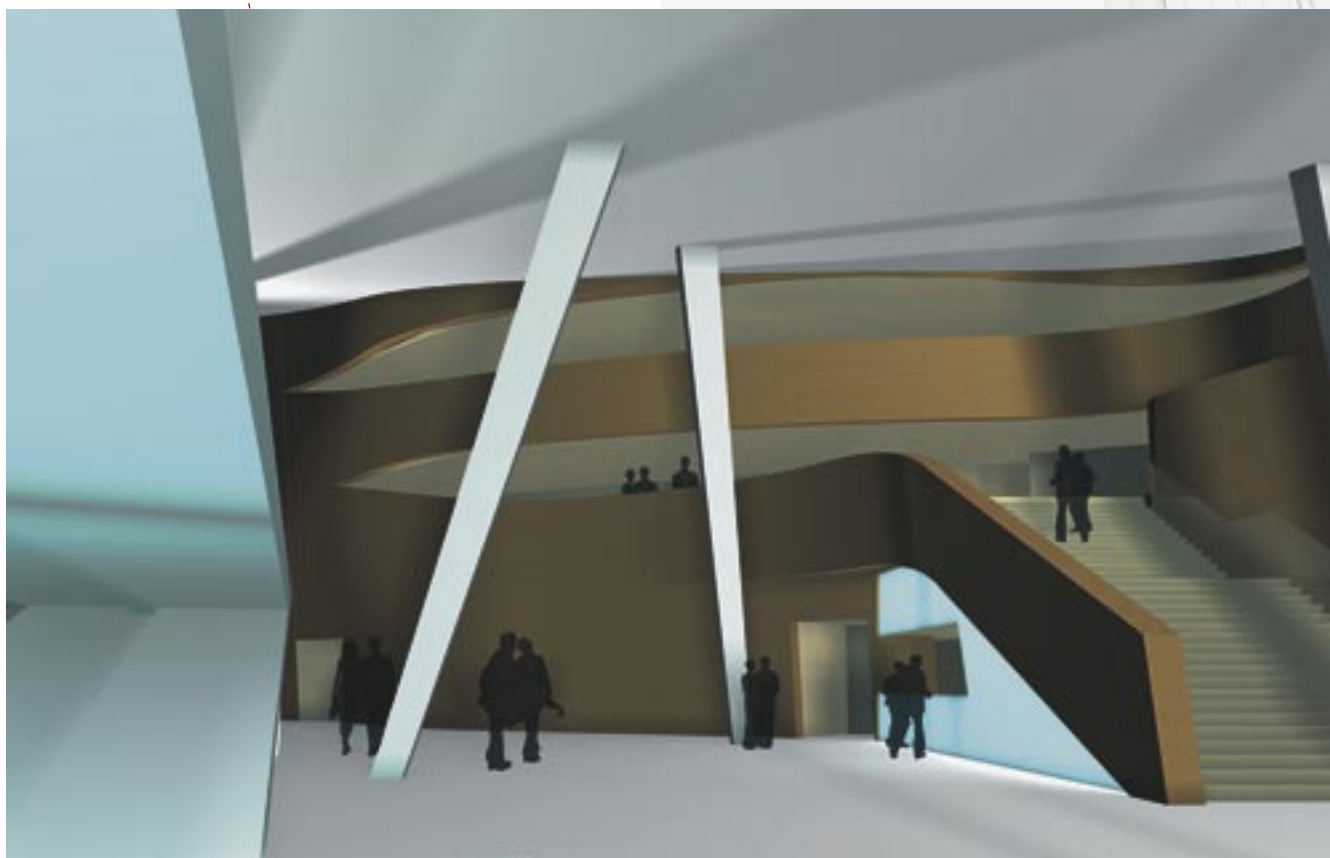

Grunnstensnedleggelsen ved H. M. Kong Harald 3.9.04

BYGNINGEN

Bygningens uttrykk mot omgivelsene består av "tre" hovedelementer: publikumsområdene, produksjonsområdet og det store allment tilgjengelige taklandskapet som betegnes som "teppet". Hovedfunksjonene i bygningen er delt i to: "Front of House" – arealene som tilsvarer publikumsområdene og "Back of House" – arealene som inneholder scener med tilleggsfunksjoner og produksjonsområdet.

www.operautsmykking.no

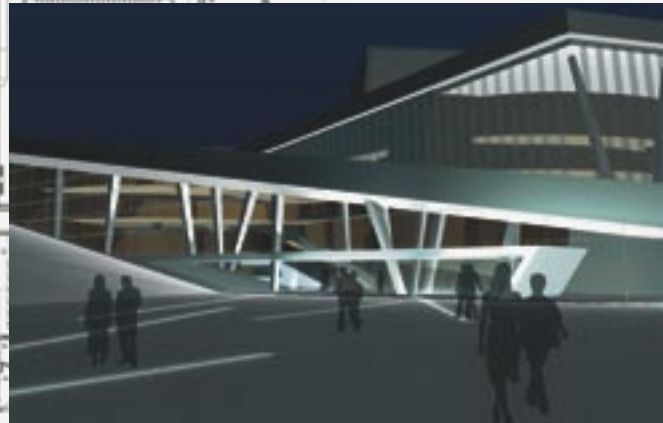

Prosjektet har en kostnadsramme på 3,3 milliarder kroner.

OPERA SOM KULTURHUS – OPERAMODELL PÅ TURNÉ

En modell av det nye operahuset i Bjørvika har vært på turné til norske kulturhus fra februar 2003 til september 2004 i regi av Riksutstillinger. Utstillingen har besøkt Haugesund, Tysvær, Stord, Suldal, Seljord, Stavanger, Sunndal, Sogndal, Steinkjer, Inderøy, Namsos, Åmot, Drammen, Oslo, Bodø og Nes og har også tatt en liten avstikker til et arkitektursymposium i Praha. Opera som kulturhus har vært en samarbeid mellom Riksutstillinger, Snøhetta, Den Norske Opera og Statsbygg. Utstillingen har bestått av en modell og et digitalt visningsprogram, og det er laget en generell informasjonsbrosjyre og en lærerveiledning til skoleklasser som har vært på besøk. Publikum som besøkte utstillingen har vært med i trekningen om to fribilletter til Den Norske Opera i åpnings sesongen 2008.

Denne oversikten viser Operas fast ansatte personale i hel- eller deltidsstilling pr 31.12.2004. Oversikten fanger således ikke opp endringer i personalsammensetningen gjennom året.

LEDELSE

Bjørn E. Simensen, operasjef
Espen Giljane, ballettsjef
Bernt E. Bauge, direktør

OPERAKOMPA NIET

Bjørn E. Simensen, operasjef
Olaf Henzold, sjefdirigent
Stein Winge, sjefregissør
Tore Dingstad, operasjefens assistent
Per B. Larsen, operaproducent
Jon Larsen, rådgiver
Gyda Elvestad, operasjefens sekretær

SOLISTER

Tore Dingstad, studieleder

Sopran

Toril Carlsen
Itziar Martinez Galdos
Ingjerd Oda Mantor
Ragnhild Heiland Sørensen

Mezzo-sopran

Hege Høiseter
Ingebjørg Kosmo
Tone Kruse

Tenor

Henrik Engelsen
Thor Inge Falch
Ivar Gilhuus
Arild Helleland
Svein Erik Sagbråten
Kjell Magnus Sandve

Baryton

Jens Olai Justvik, perm
Ole Jørgen Kristiansen
Trond Halstein Moe

Bass

Magne Fremmerlid
Carsten Stabell

PLAN OG ENGASJEMENTSERVICE

Per Larsen, konstituert plansjef
Kari Eikli, engasjementskonsulent
Anita Dahlstrøm, plankonsulent

REGISSØRER

Hilde Andersen
Ronald Rørvik
Wilhelm Johan Sandven
Heidi Bruun Nedregård, assisterende regissør

INSPISIENTER

Gunnar Bergstrøm,
1. inspisient
Janet Edin, perm
Øyvind Lunestad
Johan Neergaard
Silke Kurpiers, vikar

DRAMATURGIAT

Maria af Klinteberg Herresthal,
dramaturgisk assistent
Bibbi Moslet, dramaturg

REPETITØRER

Neil Dodd, 1. repetitør
Leiv Amundsen
Lars Notto Birkeland
Helge Evju
Markus Kvits
Bjarne Sakshaug

SUFFLØRER

Arne Stavø Auråker
Inger Katrine Hansteen
Edna Sundøen

DEN NORSKE OPERAS KOR

Steffen Kammler, kormester
Gudrun Glette, korinspisient
Edle Stray-Pedersen, leder
barnekoret

Sopran

Charlotta Fresk
Helene Jarlsrud
Deborah Friedman Knudsen
Inger Lise W. Kraft
Elisabeth Mangen
Erzsebet Rajta
Kjersti Kongssund Reppe

Evelyn Monica Rosen, perm
Anne Søyland
Helen Wanggaard
Berit Hofseth Aarø
Ingeborg Barstad
Sabine Gross

Alt

Elsa Susanna Dalsgaard
Anne Felberg
Lena Petterson
Anneli C. Svensson
Elisabeth Ann Tunheim
Gerd Berit Utgård
Katarina Wikstrøm
Inger-Lise Øirås
Nanna Maria Cortes
Tone Kristin Aasen
Valeska Zurn
Anne Baensch

Tenor

Gabriel Birjovanu
Marius Roth Christensen
Kjetil Haug
Vidar Hellkås
Marek Lipok
Krzysztof Luczynski
Cai Da Sheng, perm
Ulf Gunnar Øien
Tore Walmsnæss
Stål Georg Westerhus
Huw Reynolds
Eusebiu Cristea
Christoph Lauer

Bass

Petter Fegran
Leif Arild Furfjord
Ole Hermod Henriksen
Arve Marmont-Ramsey
Rolf Magne Schmidt Asser
Roald Nygård
Karl Pudik
Per Andreas Tønder
Gregg Santa
Nils Petter Tveten
Dmitry Kapilov

DEN NORSKE NASJONALBALLETT

Espen Giljane, ballettsjef
Paul Podolski, administrator

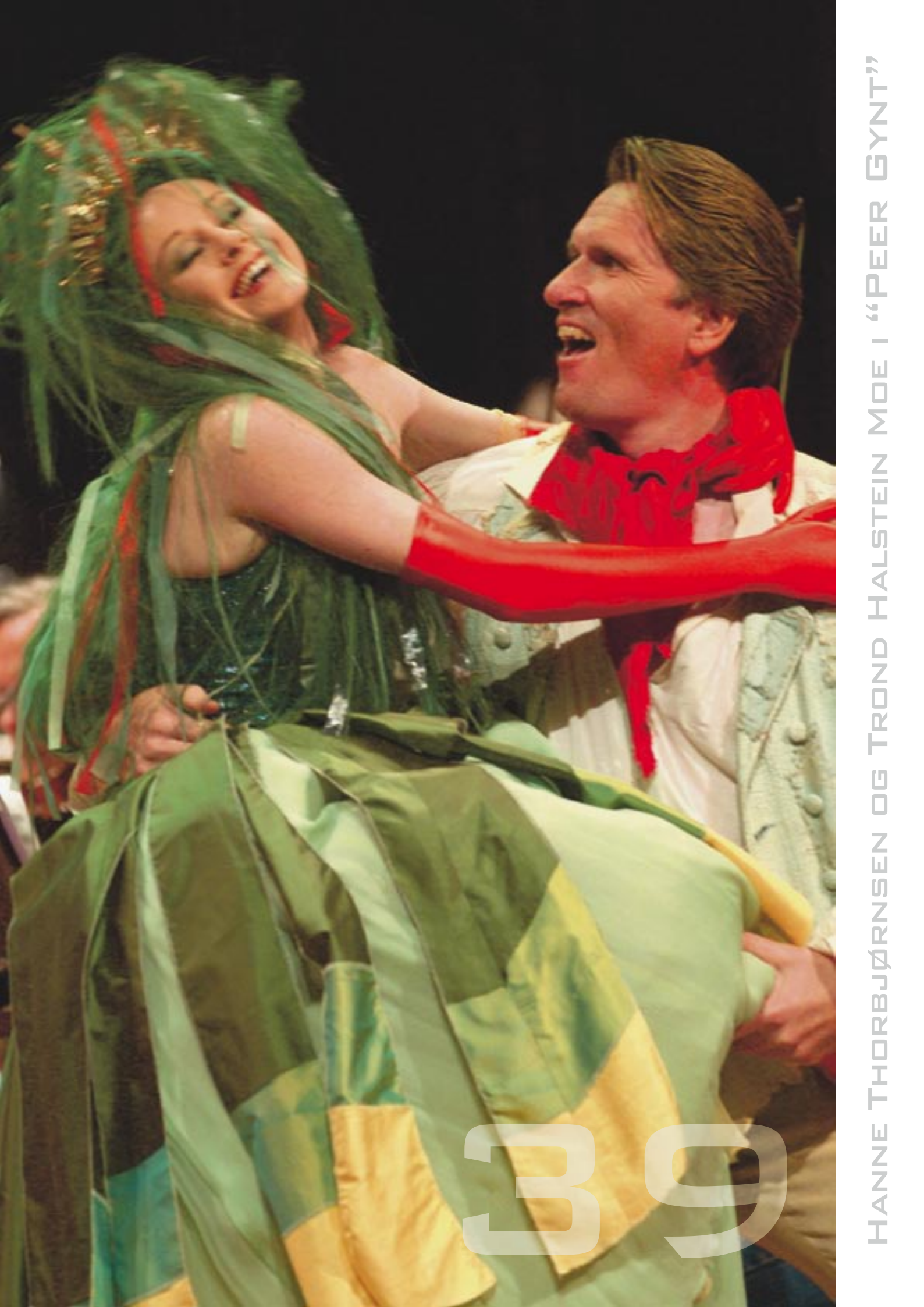
Lars Kolstad, ballettplankonsulent
Britt Friberg, koreolog
Sissel Westnes, ballettmester
Janek Schergen, ballettmester
Irene Schøyen, sekretær

Solister

Line Alsaker
Beatrix Balazs, perm
Kaloyan Boyadjiev
Marek Jez
Christopher Kettner
Ingrid Lorentzen
Mariusz Malecki
Nuri Ribera, perm
Alexandra Santana
Richard Suttie
Christine Thomassen
Dirk Weyershausen
Sissel Maria Aarseth

Corps de Ballet

Kristian Alm, perm
John Andresen
Kari Freyr Björnsson
Scott Casban
Clair Constant, vikar
Lindsay Jane Craig, vikar
Philip Currell, vikar
Jørund Eriksen
Cina Espejord
Ole Willy Falkhaugen
Hayley Laura Forskitt, vikar
Thomas Halvorsen
Elisabeth Harrod, vikar
Andreas Heise, vikar
Victoria Herbert
Gry Hermansen
Igor Ivanov
Natasha Jones, vikar
Anne Korneliussen, perm
Niklas Mattson, vikar
Bendik Vedvik Mildestveit, vikar
Lisa Nielsen
Maiko Nishino
Robert Bergly Refling, vikar
Caroline Roca, vikar
Kristian Ruutu
Maris Sveilis
Christiane Sá
Shinobu Sakaguchi, vikar
Jonna Savioja, vikar

39

HANNE THORBJØRNSSEN OG TROND HALSTEIN MOE I "PEER GYNT"

Larissa Savenkova
Ulf Scheerbarth
Eugenie Skilnand
Trude Skogen
Camilla B. Spidsøe, perm
Hedda Staver-Cooke
Kristen Stevens, vikar
Kristian Støvind
Hanne Thorbjørnsen
Ingeborg Maria Zackariassen,
vikar
Stine Østvold

Aspiranter

Celine Kraal
Maja Størseth

Ballettrepitører

Ola Faye
Øivind Sørum, perm
Milan Petrovic
Yoko Toda, vikar

Ballettlaboratoriet

Bettina Ford, prosjektleder

DEN NORSKE OPERAS

BALLETTSKOLE

Knut Breder, leder
Irene Kantardjiev, sekretær

Pedagoger

Jeanette Hansson
Suzanne Turgeon Ims
Igor Ivanov
Espen Jansen
Frederic Konrad
Ingunn Rimestad
Aranka Sestak
Zoltan Szolnoki
Brian Toney
Sandra Beaurain Wiesner
Richard Lessey

Repetitører

Lars Bjerke
Orlin Kantardjiev
Stanislaw Norkowski
Olga Nødtvedt
Milan Petrovic
Brian Toney
Claudia Iftime

DEN NORSKE OPERAS ORKESTER

Olaf Henzold, sjefdirigent
Sigmund Jaang, orkestersjef
Gunnar Larsen, orkesterregissør
Jon Fanavoll, podieinspisient
Nils Atle Bjercke Strøm,
podieinspisient, perm
Simen Godager, vikar

1. fiolin

Ole Bøhn, konsertmester 1
Per Kristian Skalstad,
konsertmester 2, perm
Odd Hannisdal,
konsertmester 2
Daniel Cristof Dalnoki,
konsertmester 3
Czeslaw Prejsnar

Per Stenseth
Gunnar Ihlen
Anne-Lise Vabø
Fred-Henrik Aase
Pia Nadine Jacobsen
Elisabeth Belfrage Nesse
Elin Fainberg
Dominic Griffiths

2. fiolin

Kjell Tomter
Astrid Kirschner
Thomas Backofen
Sunniva Bergsaune
Aage Reitung
Geir Wold
Yukiko Mikami
Rasmus Hagerup Heggdal
Ragnfrid Bogen, perm
Anna Skogmann
Susanna Schwarg, vikar

Bratsj

Witold Serafin
Mark Tuxh
Øyvind Plassen
Marek Bugajski
Johan Otto Johansen
Inger Ekern
Truls Carlsborg Bernhardsen

Cello

Jan Koop
Ernst Simon Glaser,
perm
Gustavo Tavares, perm
Vojtech Novak, vikar
Kai Endre Hager
Jan Stoszek
Anne-Marie Sigvardsen
Marit Bekken

Kontrabass

Marius Flatby, perm
Torbjörn Göransson
Sture Janson
Frank Nesse
Tor Sigvardsen

Harpe

Sidsel Walstad, perm
Kjersti Beate Vindal,
vikar

Fløyte

Vivian Ellefsen
Finn Henry Olsen
Heléne Magnusson
Karin Heistø Kittelsen

Piccolo

Heléne Magnusson
Karin Heistø Kittelsen

Obo

Lars Petter Berg
Gro Gjerdevik
Erik Tage Gustavsson
Svein Nafstad

Engelsk horn

Gro Gjerdevik
Svein Nafstad

Klarinett

Andreas Sundén, perm
Andrei Maevski
Kim Stigen Fureli
Terje Lerstad

Bassklarinet

Terje Lerstad
Kim Stigen Fureli

Fagott

Kari Foss
Preben Andersen

Kontrafagott

Preben Andersen

Horn

Terje Aadne
Rune Brodahl
Wenche Bårdstu
Rønnaug Madslie
Ole Jan Alfredden
Ingegård Øien

Trompet

Lars Næss
John Fredheim
Vivi Chronholm
Heidi Johannessen

Trombone

Rune Gundersen
Torgrim Grong
Jarl Boye Hansen

Basstrombone

Ola Rønnow

Tuba

Torbjørn Kvist

Pauker

Anders Rønningen
Pål Bugge

Slagverk

Jonas Blomqvist
Laila Sjørbotten
Rune Martinsen
Pål Bugge

Notearkiv

Thor Johan Pedersen, leder
Einar Winther

Musikk bibliotek

Anne-Margrethe Skari,
leder

Turné

Jan Helge Trøen, turnésjef
Tove Bagroen,
turnékonsulent
Terje Boye Hansen,
kapellmester

Operatoriet

Michael Mc Carthy,
kunstnerisk leder
Gunnar Bergstrøm,
administrativ leder

FELLES OG STØTTE- FUNKSJONER

Direktør Bernt Baugé

PROSJEKT NYTT OPERAHUS

Karina Miller, prosjektleder omstilling

PRODUKSJONSAVDELING

Helge Gjerløy Wettre,
produksjonsjef
Per Arstad, teknisk konsulent
Else Runa Flaa, ressursplanlegger
Marianne Westbye, lærling
koordinator

SCENESEKSJONEN

Paulo Da Luz, scenesjef

Scene

Torbjørn Christensen, scenemester
Magne Moen, scenemester
Sebastian Ekeberg, scenemester
Jan Olav Dahlen, lagleder
Geir Glenster, lagleder
Øivind Prøis, lagleder
Erland Wenes, lagleder
Nils Jacob Langvik, lofts­mester
Jørgen Rausandaksel, lofts­mester
Dag Andersen
Lars Bogen
Audun Bull Hansen
Thomas Dahlen
Judy Eivindsen
Ole Kristian Stavnsborg
Knut Sigurd Engedal
Roar Friberg
Pål Godager
Stein Jørgensen
Tom Armand Karlsen
Knut Lassen
Victoria Gjertrud Madsø, perm
Øystein Mora
Sofie Nilsen
Øyvind Olsen
Halvor Pedersen
Rolf Steinar Ruud
Jørn Erik Schauerud
Eivind Staal, vikar
Olav Uthaug
Jon Magnar Viken
Svein Olav Østerbø
Ståle Tråsdahl

Lys

Torbjørn Stenersrød, lysmester
Gretar Sveinbjørnson, lysmester
Jannicke Borg, lysbordoperatør
Jens Andreas Zakariassen, lys-
bordoperatør
Kjell Andersen, lagleder
Paul Vidar Sævarang, lagleder
Bente Amundsen
Jacob Christensen
Karine Elstad
Cato Finsal
Tommy Ingebretsen
Helge Johansen
Kjell Erik Johansen
Anton Olav Mercolli
Per Christian Varran
Stine Galtung

Lyd

Nicolai Ekeberg, lydtekniker

Video

Olaf Lommerud, svakstrømsmontør

Rekvisitt

Åge Sørumschaugen, kons. leder
Anne Kari Brekke
Pia Christina Jonsson
Shalom Ohayon, perm
Ina Kathrine Røvang

Transport

Jon Ivar Kirkholt, transportsjef
Alf Jan Berg
Kai Roar Halvorsen
Sven Helgestad
Arne Rune Holter
Petter Magnus Sønsteby

VERKSTEDSEKSJONEN

Tom Lund, verkstedssjef
Oddvar Nilsen, konstruktør

Snekkerverksted

Marvin Helge Larsen, leder
Kjell Holgersen
Linda Midtsund, lærling

Møbelverksted

Anne Helene Radoor
Ronny Borlaug

Malersal

Pål Erik Olsen, leder
Justinus Van Vliet, nestleder
Hilde Dehli
Arne Jan Espeland
Gabrielle Tillsen, perm
Turid Ousland, vikar
Tapetserviksted
Hege Blom, leder

Smie

Berit Wiken, leder
Freddy Kopaaas

KOSTYMESEKSJONEN

André Bibow, kostymesjef

Damesystue

Kari-Anne Nilssen, leder
Anniken Gulbrandsen, nestleder
Maria Jansson
Turid Knudsmoen
Rikke Anett Lamo
Mariann Lund
Maj Lisbeth Marman
Elisabeth Hustad Nonstad
Inger Kari Rosten

Heresystue

Lise Guttormsen Eckbo, leder
Hilde K. Bjørklund Olsen, nestleder
Ruth Barrera Guerrero
Marianne Jensen, vikar
Eli Ploompuu Kask
Halvard Leirvik

Ann-Merethe Skaug
Anett Steinseth
Maria Valsdottir
Karin Ølstad Aas

Reprise/turné

Anne Sofie Feden Aass, leder
Lisbeth Lunke Berg
Janne Opsahl, perm
Anette Rosendal
Pedro Tavares Sequeira
Cathrine Runhovde
Inger Bjørkavåg Sæhaug
Berit Tjelmeland Adeler
Tonje Schmidt

Farging/patinerings

Kari Alette Bækkevold, leder

Modist/maskemaker

Ellen Haugane, leder

Kostymetjeneste

Pamela Valland Duncan

Lærlinger

Pia Bergmann
Maren Sælenminde
Sofia Zenkova

Parykk/frisør/sminke

Per Ragnar Karlsen, leder
Angela Christensen
Per Hansen, perm
Cathrine Andersen Holterfelt
Morten Alexandersen, vikar
Jaroslaw Lange
Monique AG Nielsen
Mette Høibak Pettersen
Astrid Rommetveit, vikar
Heidi Elisabeth Rød
Anna Sveen, vikar
Anne Lise Lillian Winther
Vlasta Zakostelska
Kate Aasnes, perm

Påkledere

Sylvia Rasch-Olsen, leder
Hege Alvilde Johansen
Eva Cecilie Narverud
Jorunn Sandtrøen
Berit Hammeø
Ingeborg Ugland
Elen Beate Børresen

Kostymelager

Anne Guri Brænders, leder
Hege Broen

Skolager

Eva Solberg, leder
Iren Godtfredsen

MARKEDS- OG KOMMUNIKASJONS- AVDELING

Liv Beate Skavdahl, markeds- og kommunikasjonssjef

Informasjon

Inger Schedell Flattum, informasjonssjef

Gisle Stenersen, informasjonskonsulent
Erik Berg, fotograf

Marked

Tonje Lie, salgssjef
Jannicke Mohr, salgskonsulent
Jorid Marie Kruse, salgskonsulent

Billettsalg

Jorunn Fredriksen
Tove Andersen
Anne - Karin Slette
Berit Kromvoll
Tine Fredriksen Solum

Formidling

Tor Fagerland, leder/produsent
Marianne Oulie Wiik, formidlingskonsulent

Publikumsservice

Arne Johansen, leder
Anne May Gaathaug
Annebeth Grundtvig Hansen
Randi K. Magnussen Hoefs
Mette Lorentzen, perm
Björg Løvvik
Danuta Mikol Storesund, perm
Maria Vagle, vikar

SPONSORAVDELING

Terje Baskerud, sponsorsjef

ØKONOMIAVDELING

Elin Borander, økonomisjef
Ilinis Merete Laakso, økonomikonsulent
Bente Gjerde, regnskapsleder
Ingrid Mørk Karlsen, regnskapskonsulent

PERSONAL- OG ORGANISASJONS- AVDELINGEN

Eli Borchsenius, Personal- og organisasjonsjef
May Brit Grønli, konsulent/
HMS-koordinator
Gunnel Berit Malmberg, rådgiver

Personal/lønn

Janicke Lee Tombre, personalkonsulent
Heid Hope, lønnsleder
Toril Gote, lønns- og personalkonsulent

IT

Knut Brotnow, IT-leder
Geir Erik Mortil, IT-konsulent

Bedriftshelsetjeneste

Wenche Ferdinandsen, sykepleier
Per Erling Holck, lege
Maria Gabriella Astrup Benestad, fysioterapeut, perm
Ranveig Sødal Raastad, fysioterapeut
Jorunn Stalleland, fysioterapeut, vikar
Gordon Craig, massør

Drift

Edgar B Schwuchow, driftssjef
Knut Arstad, sikkerhetskonsulent

Elektro

Frank Merg, leder

Vedlikehold

Kjell Andersson, leder

Renhold

Jorunn Rønningen, leder
Unni Fornes Hansen, nestleder
Karin Synnøve Moe
Dzedzje Redza
Zemrije Saciri
Irjet Sati
Reidun Saus
Åse Weiby
Julie Zhu
Hatidze Fetisi
Yadira Torres Hernandez

Resepsjon

Jorunn Kristensen, leder
Kirsten Nordhus
Odd Geir Gundersen
Ane Hillingseter, perm
Gøril Eie
Kari Lise S. Eskeland Forset, vikar
Kim Ortveit, bud

PERSONALETS TILLITSVALGTE

Sangsolister

Ragnhild Heiland Sørensen

Dansere

Alexandra Santana

Musikere

Rasmus Hagerup Heggdal

Kor

Roald Nygård

Teknisk personale

Pål Godager

Administrasjon

Odd Geir Gundersen

ARBEIDSMILJØ- UTVALGET

Fra ledelsen

Eli Borchsenius, leder i AMU
Sigmund Jaang
Helge Wettre
Fra de ansatte
Einar Winther, hovedvernombud
Kjersti Reppe, repr. kunstnergruppen
Åge Sørumschaugen, øvrige ansatte

BRUKERSTYRET PNO

Bernt E. Bauge, leder
 Karina Miller, nestleder
 Liv Beate Skavdahl
 Knut Breder
 Helge Wettre
 Eli Borchsenius

Fra de ansatte

Nils Petter Tveten,
 hovedvernombud PNO
 Pål Godager
 Tone Kruse
 Inger Lise Øirås

BRUKERRÅD - PUBLIKUM

Liv Beate Skavdahl, leder
 Jorid Kruse
 Gisle Stenersen
 Terje Baskerud
 Tonje Lie
 Tor Fagerland

Brukergruppe - Publikumsområder

Gisle Stenersen, leder
 Pål Olsen
 Bjørg Løvvik

Brukergruppe - Kommersielle/ serviceområder

Terje Baskerud, leder
 Svein Petter Haslerud
 Stella Rømcke
 Gyda Elvestad

Brukergruppe - Salgsområder

Tonje Lie, leder
 Tine Solum Fredriksen
 Gisle Stenersen

Brukergruppe - Undervisning og formidling

Tor Fagerland, leder
 Hilde Andersen
 Paul Podolski

BRUKERRÅD - KUNSTNERISK

Knut Breder, leder
 Lars Kolstad
 Gudrun Glette
 Sigmund Jaang
 Tore Dingstad

Brukergruppe - Ballett

Lars Kolstad, leder
 Sissel Westnes
 Line Alsaker
 Christopher Kettner
 Knut Breder
 Ola Faye
 Sylvia Rach-Olsen
 Irene Kantardjiev

Brukergruppe - Kor

Gudrun Glette, leder
 Inger-Lise Øirås
 Karl Pudik
 Steffen Kammler
 Berit Aarø

Brukergruppe - Orkester inkl. akustikk

Sigmund Jaang, leder
 Gunnar Ihlen
 Tore Dingstad
 Thor Johan Pedersen
 Svein Nafstad
 Trond Halstein Moe
 Marit Bekken
 Nicolai Ekeberg

Brukergruppe - Opera

Tore Dingstad, leder
 Itziar M. Galdos
 Tone Kruse
 Bjarne Sakshaug
 Ronald Rørvik
 Ole Jørgen Kristiansen

BRUKERRÅD - PRODUKSJON

Helge Wettre, leder

FRA OPERAEN "DOKKEDOKTOREN"

Tom Lund
 Paulo da Luz
 Vidar Sæverang
 Oddvar Nilsen
 André Bibow
 Per Ragnar Karlsen
 Edgar Schwuchow

Brukergruppe - Verksteder

Tom Lund, leder
 Kjell Holgersen
 Joost van Vliet
 Åge Sørumschaugen
 Berit Wiken
 Anne Radoor

Brukergruppe - Overmaskineri

Paulo da Luz, leder
 Oddvar Nilsen
 Vidar Sæverang
 Torbjørn Christensen
 Sebastian Ekeberg
 Knut Engedal

Brukergruppe - Lys

Vidar Sæverang, leder
 Paulo da Luz
 Oddvar Nilsen
 Tommy Ingebretsen
 Bente Amundsen

Brukergruppe - Undermaskineri

Oddvar Nilsen, leder
 Paulo da Luz
 Vidar Sæverang
 Torbjørn Christensen
 Jan Dahlen
 Sofie Nilsen

Brukergruppe - Kostyme

André Bibow, leder
 Eli Kask
 Turid Knutsmoen
 Lisbeth Berg
 Sylvia Rasch-Olsen
 Pamela Valland

Brukergruppe - Parykk og maske

Per Ragnar Karlsen, leder
 Jarek Lange
 Monique Nilsen
 Lillian Winther

Brukergruppe - Logistikk og eksternt lager

Edgar Schwuchow, leder
 Oddvar Nilsen
 Åge Sørumschaugen
 Hege Broen
 Jon Ivar Kirkholt
 Knut Engedal

BRUKERRÅD - ADMINISTRASJON

Eli Borchsenius, leder
 Knut Brotnow
 Gunnel Malmberg
 Wenche Stoltz Ferdinandsen

Brukergruppe - IKT

Knut Brotnow, leder
 Geir Mortil, nestleder
 Øyvind Lunestad
 May Brit Grønli
 Vidar Sæverang
 Gunnar Larsen

Brukergruppe - Kontorområder inkl. kantine

Gunnel Malmberg, leder
 Gunnar Larsen, nestleder
 Inger Schedell Flattum
 Kari Eikli
 Anne-Margrethe Skari

Brukergruppe - BHT

Wenche Stoltz Ferdinandsen, leder
 Per Holck
 Ranveig Sødal Raastad
 Maria Benestad Astrup
 Gordon Craig
 Reidun Saus

H. M. DRONNING SONJA,
Den Norske Operas høye beskytter

DEN NORSKE OPERA

www.operaen.no

